

महाराष्ट्र विधानपरिषद
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
शुक्रवार, दिनांक २० जुलै, २०१८
(सकाळी ९.३० ते दुपारी १२.४५ वाजेपर्यंत)

शासकीय विधेयके -

- (क) विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे - विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.
(१) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ४२ - दिवाणी प्रक्रिया संहिता (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१८"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ४२ - दिवाणी प्रक्रिया संहिता (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) मुख्यमंत्री.	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	(४) श्री.प्रसाद लाड, वि.प.स.
(५) श्री.हेमंत टकले, वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) अॅड.अनिल परब, वि.प.स.	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

-
- (२) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३१ - महाराष्ट्र ठेवीदारांच्या (वित्तीय संस्थांमधील) हितसंबंधाचे संरक्षण (सुधारणा) विधेयक, २०१८"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३१ - महाराष्ट्र ठेवीदारांच्या (वित्तीय संस्थांमधील) हितसंबंधाचे संरक्षण (सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) मुख्यमंत्री.	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष

- नेता तथा वि.प.स.
- (३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स. (४) श्री.प्रसाद लाड, वि.प.स.
 (५) श्री.हेमंत टकले, वि.प.स. (६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप,
 वि.प.स.
 (७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स. (८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
 (९) अॅड.अनिल परब, वि.प.स. (१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर,
 वि.प.स.

(३) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३६ - महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१८" विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.शरद रणपिसे, धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३६ - महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (१) पणन मंत्री. (२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
 (३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स. (४) श्री.प्रसाद लाड, वि.प.स.
 (५) श्री.हेमंत टकले, वि.प.स. (६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप,
 वि.प.स.
 (७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स. (८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
 (९) अॅड.अनिल परब, वि.प.स. (१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर,
 वि.प.स.

(४) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३९ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१८" विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. शरद रणपिसे, धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३९ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (१) सहकार मंत्री. (२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
 (३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स. (४) श्री.प्रसाद लाड, वि.प.स.

- (५) श्री.हेमंत टकले, वि.प.स. (६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप,
वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स. (८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) अॅड.अनिल परब, वि.प.स. (१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर,
वि.प.स.

(५) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ४३ - महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१८" विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ४३ - महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (१) पणन मंत्री. (२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स. (४) श्री.प्रसाद लाड, वि.प.स.
(५) श्री.हेमंत टकले, वि.प.स. (६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स. (८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) अॅड.अनिल परब, वि.प.स. (१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

(६) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक १४ - महाराष्ट्र जलसंधारण महामंडळ (सुधारणा) विधेयक, २०१८" विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक १४ - महाराष्ट्र जलसंधारण महामंडळ (सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (१) जलसंधारण मंत्री. (२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स. (४) श्री.प्रसाद लाड, वि.प.स.
(५) श्री.हेमंत टकले, वि.प.स. (६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.

- (७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स. (८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) अॅड.अनिल परब, वि.प.स. (१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर,
वि.प.स.

(७) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ५० - महाराष्ट्र कुळवहिवाट व शेतजमीन, हैदराबाद कुळवहिवाट व शेतजमीन आणि महाराष्ट्र कुळवहिवाट व शेतजमीन (विदर्भ प्रदेश) (सुधारणा) विधेयक, २०१८"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ५० - महाराष्ट्र कुळवहिवाट व शेतजमीन, हैदराबाद कुळवहिवाट व शेतजमीन आणि महाराष्ट्र कुळवहिवाट व शेतजमीन (विदर्भ प्रदेश) (सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (१) महसूल मंत्री. (२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स. (४) श्री.प्रसाद लाड, वि.प.स.
(५) श्री.हेमंत टकले, वि.प.स. (६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स. (८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) अॅड.अनिल परब, वि.प.स. (१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

(८) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ४७ - मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१८"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ४७ - मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर

करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) मुख्यमंत्री.	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	(४) श्री.प्रसाद लाड, वि.प.स.
(५) श्री.हेमंत टकले, वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) अॅड.अनिल परब, वि.प.स.	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

(९) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ४९ - महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१८"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ४९ - महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) मुख्यमंत्री.	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	(४) श्री.प्रसाद लाड, वि.प.स.
(५) श्री.हेमंत टकले, वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) अॅड.अनिल परब, वि.प.स.	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

(१०) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ५५ - श्री शनैश्वर देवस्थान विश्वस्तव्यवस्था (शिंणगापूर) विधेयक, २०१८"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ५५ - श्री शनैश्वर देवस्थान विश्वस्तव्यवस्था (शिंणगापूर) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) मुख्यमंत्री.	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	(४) श्री.प्रसाद लाड, वि.प.स.
(५) श्री.हेमंत टकले, वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) अॅड.अनिल परब, वि.प.स.	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

(११) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ५७ - फौजदारी प्रक्रिया संहिता (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१८" विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ५७ - फौजदारी प्रक्रिया संहिता (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) मुख्यमंत्री.	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	(४) श्री.प्रसाद लाड, वि.प.स.
(५) श्री.हेमंत टकले, वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) अॅड.अनिल परब, वि.प.स.	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

(१२) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३७ - महाराष्ट्र भूमिगत नळमार्ग व भूमिगत वाहिन्या (जमिनीमधील वापर हक्काचे संपादन) विधेयक, २०१८"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३७ - महाराष्ट्र भूमिगत नळमार्ग व भूमिगत वाहिन्या (जमिनीमधील वापर हक्काचे संपादन) विधेयक, २०१८" खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) महसूल मंत्री.	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	(४) श्री.प्रसाद लाड, वि.प.स.
(५) श्री.हेमंत टकले, वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) अॅड.अनिल परब, वि.प.स.	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

-
- (१३) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ४४ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०१८"
- (१४) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ५६ - महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या सदस्यांचे वेतन व भत्ते (सुधारणा) विधेयक, २०१८"

(ख) विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे - विचार पुढे सुरू, खंडशः विचार व संमत करणे.

- (१) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३२ - महाराष्ट्र झोपडपट्टीगुंड, हातभट्टीवाले, औषधिद्रव्यविषयक गुन्हेगार, धोकादायक व्यक्ती, दृकश्राव्य कलाकृतींचे विनापरवाना प्रदर्शन करणाऱ्या व्यक्ती (व्हिडीओ पायरेट्स), वाळू तस्कर आणि अत्यावश्यक वस्तूंचा काळा बाजार करणाऱ्या व्यक्ती, यांच्या विघातक कृत्यांना आळा घालण्याबाबत (सुधारणा) विधेयक, २०१८"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.शरद रणपिसे, धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३२ - महाराष्ट्र झोपडपट्टीगुंड, हातभट्टीवाले, औषधिद्रव्यविषयक गुन्हेगार, धोकादायक व्यक्ती, दृकश्राव्य कलाकृतींचे विनापरवाना प्रदर्शन करणाऱ्या व्यक्ती (व्हिडीओ पायरेट्स), वाळू तस्कर आणि अत्यावश्यक वस्तूंचा काळा बाजार करणाऱ्या व्यक्ती, यांच्या विघातक कृत्यांना आळा घालण्याबाबत (सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) मुख्यमंत्री.	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.

- (३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स. (४) श्री.प्रसाद लाड, वि.प.स.
(५) श्री.हेमंत टकले, वि.प.स. (६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप,
वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स. (८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) अॅड.अनिल परब, वि.प.स. (१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर,
वि.प.स.

-
- (२) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३८ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) विधेयक, २०१८"
(३) "सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ७२ - महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (सुधारणा) विधेयक, २०१७"

-
- (ग) विधानसभेने दुसऱ्यांदा संमत केल्याप्रमाणे - विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

"सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ५६ - महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) विधेयक, २०१७"

-
- (घ) विधानसभेने संमत केल्यास - विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.
- (१) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक २९ - महाराष्ट्र (लोकसेवकांची) विसंगत प्रमाणातील मालमत्ता सरकारजमा करण्याबाबत विधेयक, २०१८"
(२) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ५८ - महाराष्ट्र महानगरपालिका (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१८"
(३) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ६० - महाराष्ट्र अॅक्यूपंकचर चिकित्सा पद्धती (सुधारणा) विधेयक, २०१८"
(४) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ६१ - महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (शुल्क विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१८"
(५) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ६२ - महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१८"
(६) "सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ६४ - महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१७"

-
- (ड) विधानसभेने संमत केल्यास - विधेयक विचारात घेणे.
"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ५९ - मुंबई महानगरपालिका

(दुपारी १.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे -

(क) तारांकित प्रश्न.

(ख) तारांकित प्रश्नाची अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

कृषी व फलोत्पादन मंत्री : "शेतकऱ्यांना सुक्ष्म सिंचन अनुदानाची प्रलंबित रक्कम अदा करण्याबाबत" या विषयावरील श्री.सतिश चव्हाण व इतर वि.प.स. यांच्या तारांकित प्रश्न क्रमांक २५१८६ ला दिनांक ८ डिसेंबर, २०१६ रोजी अनुपूरक प्रश्नोत्तराच्यावेळी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवतील.

(ग) अतारांकित प्रश्नोत्तराची पहिली, दुसरी, तिसरी, चौथी, पाचवी व सहावी यादी सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

दोन : कागदपत्रे सभागृहासमोर ठेवणे -

(१) मुख्यमंत्री : (क) "मुंबई रेल्वे विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) "मुंबई महानगर प्रदेश लोखंड व पोलाद बाजार समिती, कळंबोली, पनवेल यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा तीसावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(ग) "महाराष्ट्र कारागृह (मुंबई संचित व अभिवचन रजा) (सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिध्द करणारी अधिसूचना क्रमांक एमआयएस. १३१६/ प्र.क्र.६६९/१६/पीआरएस-३, दिनांकित १६ एप्रिल, २०१८" सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) वित्त व नियोजन मंत्री : (क) "भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्या सन २०१६-२०१७ या आर्थिक वर्षाच्या (१) राज्य वित्त व्यवस्थेवरील अहवाल (२) महसुली क्षेत्रावर अहवाल (३) वार्षिक तांत्रिक

निरीक्षण (स्थानिक संस्था) अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

- (ख) भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा दिनांक ३१ मार्च, २०१७ रोजी संपलेल्या वर्षाचा "सार्वजनिक उपक्रम" अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ग) "शासनाच्या सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग व नगरविकास विभागांतर्गत संस्थानी दिनांक १ एप्रिल, २०१७ ते ३१ मार्च, २०१८ या कालावधीत घेतलेले कर्ज व त्यावरील व्याजासह देण्यात आलेल्या हमी विषयीचे विवरणपत्र" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य मंत्री : (क) "महाराष्ट्र राज्य सफाई कर्मचारी आयोग यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ख) "महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिध्द करणारी अधिसूचना क्रमांक सीबीसी.१०/२०१७/प्र.क्र.२१९/ मावक, दिनांकित ३ जुलै, २०१८" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ग) "महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) (दुसरी सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिध्द करणारी अधिसूचना क्रमांक सीबीसी/२०१६/प्र.क्र.२१३/ मावक, दिनांकित ३ जुलै, २०१८" सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : "लोकलेखा समितीचा बेचाळीसावा अहवाल सादर करणे."

चार : "पंचायती राज समितीचा तिसरा व चौथा अनुपालन अहवाल सादर करणे."

पाच : मा.समिती प्रमुख, विधानपरिषद विशेषाधिकार समिती यांचा प्रस्ताव -

विधानपरिषद विशेषाधिकार समितीकडे विचारार्थ प्रलंबित असलेल्या,

- (१) तत्कालीन सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य श्री.जयवंतराव जाधव यांनी श्री.रत्नाकर गुट्टे, संचालक, गंगाखेड शुगर अँड एनर्जी प्रा.लि. यांच्याविरुद्ध दिनांक ०१ ऑगस्ट, २०१७ रोजी उपस्थित केलेले विशेषाधिकारभंग व अवमानाचे प्रकरण.
- (२) सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य श्री.बाळाराम पाटील यांनी श्री. एस.एस.पाटील, अप्पर जिल्हाधिकारी (निवड श्रेणी), तथा मुख्य नियंत्रक, अनधिकृत बांधकामे सिडको व श्री.संतोष नारायण पिंपळे, पोलिस उपनिरीक्षक, कळबोली पोलीस स्टेशन यांच्याविरुद्ध दिनांक १८ डिसेंबर, २०१७ रोजी उपस्थित केलेले विशेषाधिकारभंग व अवमानाचे प्रकरण.
- (३) सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य श्री.हेमंत टकले यांनी "न्यूज १८-लोकमत" या मराठी वृत्तवाहिनीचे मालक, संपादक, वृत्तसंपादक, संबंधित वार्ताहर व श्री.प्रमोद पुरंदरे, व्यवस्थापकीय संचालक, एचडीआयएल कंपनी यांच्याविरुद्ध दिनांक ०१ मार्च, २०१८ रोजी उपस्थित केलेले विशेषाधिकारभंग व अवमानाचे प्रकरणे.
- (४) सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य श्री.सुनिल तटकरे यांनी रायगड जिल्हापरिषदेचे सदस्य श्री.किशोर ओटरमल जैन यांच्याविरुद्ध दिनांक २८ मार्च, २०१८ रोजी उपस्थित केलेले विशेषाधिकारभंग व अवमानाचे प्रकरण.

उपरोक्त चारही प्रकरणांवरील विशेषाधिकार समितीचे अहवाल सादर करण्याकरिता म.वि.प. नियम १७८ (१) च्या परंतुकान्वये पुढील अधिवेशनाच्या शेवटच्या दिवसापर्यंत मुदत वाढवून देण्यात यावी.

सहा : म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने —

- (अ) (गुरुवार, दिनांक १९ जुलै, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेले म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनेचे निवेदन)-
श्री.ख्वाजा बेग, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक १७ वर शालेय शिक्षण मंत्री निवेदन करतील:-

यवतमाळ जिल्ह्यातील अल्पसंख्यांक समुदायातील विद्यार्थ्यांची प्रलंबित असलेली प्रि-मॅट्रिक शिष्यवृत्ती विद्यार्थ्यांच्या खात्यात जमा करण्याबाबत होत असलेली मागणी.

- (ब) म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची नियमित निवेदने -

- (१) श्री.सुनिल तटकरे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक

महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक २२ वर उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री निवेदन करतील:-

"एस.एन.डी.टी. विद्यापीठातील एच.टी.ई. सेवार्थ प्रणालीतील प्राध्यापक व कर्मचाऱ्यांचे वेतनाअभावी होत असलेले आर्थिक नुकसान."

(२) श्री.जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक २४ वर ग्रामविकास मंत्री निवेदन करतील:-

"कल्याण तालुका पंचायत समितीची धोकादायक झालेल्या इमारतीची वस्तुस्थिती मांडून जिल्हा परिषद, ठाणे यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावाबाबत अद्यापही कार्यवाही झालेली नसणे."

(३) श्री.किरण पावसकर, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक २३ वर सार्वजनिक आरोग्य मंत्री निवेदन करतील:-

"जिल्हा सामान्य रुग्णालयांमध्ये रुग्णांना आहार पुरवठा करणारे मे.विदर्भ युवक स्वयंरोजगार सेवा सोसायटीचा दर ७४ रुपये असताना सामान्य रुग्णालय प्रशासनाने सहसंचालकांचा आदेश डावलून प्रति रुग्ण प्रति दिवस १७६ रुपये दराने नासीर ट्रेडर्सला अवैधरित्या कंत्राट देण्यात आले असणे."

(४) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक २५ वर सार्वजनिक आरोग्य मंत्री निवेदन करतील:-

"उस्मानाबाद येथील महिला रुग्णालय २०० खाटांचे करावे व आवश्यक कर्मचारी वर्गास मान्यता मिळावी याबाबत होत असलेली मागणी."

(५) श्री.अमरसिंह पंडित, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक २६ वर पणन मंत्री निवेदन करतील:-

"गेवराई, तालुक्यातील (जि.बीड) तुर उत्पादक शेतकऱ्यांनी माहे मे, २०१७ मध्ये शासकीय तुर खरेदी केंद्रावर तुर विक्री करुनही शेतकऱ्यांना तुरीचे पैसे मिळालेले नसणे."

(क) (म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची दिनांक २० जुलै, २०१८ रोजीसाठी प्राप्त झालेली निवेदन.)

श्री.रामराव वडकुते, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ६१ वर पाणी पुरवठा मंत्री निवेदन

करतील:-

"सोनगांव तालुक्यातील १३३ गावांमध्ये स्वच्छ भारत मिशनअंतर्गत मंजूर करण्यात आलेली ४ हजार शौचालयांची प्रकरणे पंचायत समिती कार्यालयात प्रलंबित असणे."

सात : (अ) लक्षवेधी सूचना — (म.वि.प. नियम १०१ अन्वये) —

(गुरुवार, दिनांक १९ जुलै, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित लक्षवेधी सूचना) — (अनुक्रमांक — (१-अ) ते (१०-अ) —

(१-अ) सर्वश्री.कपिल पाटील, संजय दत्त, शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, रामहरी रुपनवर, धनंजय मुंडे, अनिकेत तटकरे, सुनिल तटकरे, हेमंत टकले, अमरसिंह पंडित, सतिश चव्हाण, किरण पावसकर, अॅड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री.विक्रम काळे, नागोराव गाणार, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री.गिरीशचंद्र व्यास, परिणय फुके, श्रीकांत देशपांडे, बाळाराम पाटील, दत्तात्रय सावंत, किशोर दराडे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे वित्त मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील:-

"केंद्र सरकारच्या धर्तीवर राज्यातील सरकारी कर्मचाऱ्यांना दिनांक १ जानेवारी, २०१६ पासून ७ व्या वेतन आयोगाचे लाभ देण्याची आवश्यकता असतानाही शासनाकडून टाळाटाळ केली जात असणे, सरकारी कर्मचाऱ्यांद्वारे सरकार विरोधात मंत्रालयावर मोर्चा काढण्याचा देण्यात आलेला इशारा, ७ व्या वेतन आयोगासाठी माजी सनदी अधिकारी के.पी.बक्षी यांच्या अध्यक्षतेखाली वेतन पूर्णरचना समिती नेमण्यात आलेली असणे, मात्र तिचे काम कासवगतीने सुरु असणे, राज्य सरकारी कर्मचारी संघटना, विविध विभागातील तत्सम संघटना 'शिक्षक भारती' या अनुदानित माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षकांची संघटना यांनी बक्षी कमिटी पुढे आपल्या मागण्या सादर करूनही त्यांच्या सुनावण्या अद्यापी सुरु करण्यात आलेल्या नसणे व या संघटनांनी आंदोलनाचा इशारा दिलेला असणे, सरकारी कर्मचाऱ्यांचे किमान वेतन २१ हजार इतके निश्चित केले असणे, मात्र राज्यातील सरकारी व निमसरकारी सेवेतील कंत्राटी कर्मचारी तसेच कंत्राटी शिक्षक (परिविक्षाधीन शिक्षक / शिक्षण सेवक) तसेच विनाअनुदानित शाळांमधील अथवा टप्पा अनुदानित शाळांमधील शिक्षक व कर्मचारी यांना सदर किमान वेतन लागू करण्यात आलेले नसणे, तसेच याप्रश्नी शासन वारंवार तारखा जाहिर करीत असले तरी सरकारी कर्मचाऱ्यांना ७ व्या वेतन आयोगाचे लाभ प्रत्यक्षात न

देणे, त्यामुळे त्यांनी मोर्चाचे आयोजन करणे, या असंतोषाची शासनाने दखल घेणे आवश्यक असतानाही शासनाद्वारे जे सरकारी कर्मचारी कामकाजाच्या वळेत मोर्चे, निदर्शने सभा यामध्ये भाग घेतील त्यांच्यावर शिस्तभंगाच्या कारवाईचा देण्यात आलेला इशारा, यामुळे सरकारी कर्मचाऱ्यांमध्ये सरकार विरोधात तीव्र असंतोष व चिडीची भावना निर्माण होणे, त्यामुळे तातडीने सरकारी कर्मचाऱ्यांना ७ व्या वेतन आयोगाचे लाभ देण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(२-अ) श्री. प्रसाद लाड, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मत्स्यविकास मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील:-

"कोकणातील मासेमारी नौकांचे यांत्रिकीकरण या योजनेर्गत मच्छीमार सहकारी संस्थांमार्फत ५ ते ८ मच्छीमारांचा गट करून अशा गटांना यांत्रिकी नौका बांधणीचे प्रस्ताव राष्ट्रीय सहकार विकास निगम पुणे यांच्याकडे पाठविलेले असणे, या योजनेअंतर्गत रत्नागिरी जिल्ह्यातील २०१८-२०१९ मध्ये १२ संस्थांच्या एकूण ५७ गटांची २५ टक्के व ५५ टक्के अशी एकूण रक्कम रूपये १३,७०,०४,५६५ बाकी असून त्यापैकी ४ संस्थांचे १२ गटांना २५ टक्के व २० टक्के रक्कम मिळून एकूण १ कोटी ३० लाख ६३ हजार १६६ रूपये येणे बाकी असणे, सदरहू निधी शासनाने लवकरात लवकर वितरीत करण्यास्तव करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(३-अ) अॅड. अनिल परब, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील:-

"कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका क्षेत्रातील मौजे चिकणघर, कल्याण (प) येथील स.न.२२ हिस्सा नं.१ ते ११ (पै) येथे ४३७९.७४ चौ.मी या महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास प्राधिकरण यांचे जमिनीवरील पुनर्विकास करण्याबाबत प्रस्ताव सादर केलेला असणे, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास प्राधिकरणाचे जमिनीस अनुज्ञेय होणाऱ्या चटई क्षेत्र निर्देशांकाचे अनुषंगाने २०७६९.७४ चौ.मी चटई निर्देशांकाचे भूखंड विकसित करण्यास कल्याण — डोंबिवली महानगरपालिकेने मंजूरी दिलेली असणे, सदर पुनर्विकासाचे काम त्रिलोक व तिरंगा सहकारी गृहनिर्माण संस्थेस दिलेले असून विकासकाने कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेला सादर केलेला लेआऊट आणि म्हाडा यांचा मुळ ले आऊट यामध्ये तफावत असल्याचे निदर्शनास येणे, म्हाडाने पूर्वी विकसित केलेले एलआयजी, एमआयजी, टाईपची घरे विकसित केलेली असून

यामधील अंतर्गत अंतर ऑमिनीटी स्पेसचा वापरलेल्या एफ एस आय/ टीडीआर महानगरपालिकेने वगळणे आवश्यक असतानाही वगळलेले नसणे, तसेच या इमारतीची उंची ९० मी.पेक्षा जास्त नसणे हे कायद्याने बंधनकारक असतांना तसेच इमारतीची उंची ९० मी.पेक्षा जास्त असल्यास अग्निशमन विभागाच्या मंजूरीकरिता व इतर बाबी पाहता राज्य शासनाकडे पाठविणे बंधनकारक असतानाही ते मंजूरीसाठी राज्य शासनाकडे पाठविले नसल्याचे उघडकीस येणे, यावरून राज्य शासनाने दिनांक २० जानेवारी, २०१८ रोजी निर्गमित केलेल्या अॅपेंडिक्स-एस चे झालेले उल्लंघन तसेच महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम १९४९ मधील अनुसूची " ड " कलम ४३ मधील प्रकरण - ८ च्या तरतुदीनुसार कोणताही मालमत्ता कर थकीत नसणे हे बंधनकारक असतानाही विकासकाचा मालमत्ता क्रमांक ०५०१३३४०९०० ची थकबाकी रुपये ३ कोटी ९३ लाख, ६२ हजार ९३२ कल्याण-डोंबिवली महापालिकेस येणे बाकी असतानाही महापालिकेला दिलेले (१) धनादेश क्रमांक ५५२८८० रु. ९३,६२,९३२/-रुपयांचा दिनांक ५ मार्च, २०१८ रोजी दिलेला धनादेश दि.९ मार्च, २०१८ रोजी न वटणे (२) धनादेश क्रमांक ५५२८८१ रु. १,५०,००,०००/- रुपयांचा दिनांक १५ मार्च, २०१८ रोजी दिलेला धनादेश दिनांक २१ मार्च, २०१८ रोजी न वटणे (३) धनादेश क्रमांक ५५२८८१ रु.१,५०,००,०००/- (एकूण ३ कोटी ९३ लाख ६२ हजार ९३ रुपये) रुपयांचा दिनांक २५/३/२०१८ रोजी दिलेला धनादेश दि.३१ मार्च, २०१८ रोजी न वटणे, उपरोक्त तिन्ही धनादेश /- (एकूण ३ कोटी ९३ लाख ६२ हजार ९३ रुपये) रुपयांचे वटले नसतांनाही विकासकास पुनर्विकास करण्यास महापालिकेने बांधकाम मंजूरी देणे, सदर प्रकरणी कायद्याची पायमल्ली करून विकासकाच्या फायद्यासाठी पुनर्विकास प्रकल्पाला दिलेली मंजूरी विनाविलंब रद्द करणे, तसेच रु.३ कोटी ९३ लाख ६२ हजार ९३२/- इतकी थकबाकी असताना बेकायदेशीर व चुकीची दिलेली बांधकाम परवानगी, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने सखोल चौकशी करून दोषींवर कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(४-अ) श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील:-

"नागपूरात १५ वर्षापूर्वी मिहान प्रकल्प सुरू करण्यात आला याची मार्केटिंग देश विदेशात करण्यात आली. याप्रकल्पामुळे

राज्यातील बेरोजगारीचा मोठा प्रश्न सुटणार असल्याने सर्वांचे लक्ष याकडे लागले होते. मिहान मध्ये इंफोसिस, टीसीएम, सत्यम,बोईंग, हाल, शाधुरजी, पालोनजी, विप्रो, डीएलएफ, अंबुजा, रीयल्टी, ताजसेट इंडस्ट्रीज, मॅक्सस्पेस अशा कंपन्यांनी आपल्या गरजेनुसार जमीनी घेतल्या पण १० वर्षांपर्यंत त्यांनी जमीनीचा कोणताही उपयोग केला नाही. फक्त १५ कंपन्यांनी काम सुरू केले. इंटरनॅशनल कालबरेटिव्ह एअरोस्पेस डेव्हलपमेंटच्या माध्यमातून नॅनोसॅटेलाईट निर्मिती मिहानमध्ये सुरू करण्यास उत्सुक होणे, त्यासाठी कंपनीने एमआयडीसी शी सामंजस्य करार केला. ५० एकर जागेवर ३०० कोटी रूपयांची गुंतवणूकीची त्यांची योजना होती. मात्र आता हा प्रकल्प बारगळला जाणे, करारानंतर कंपनी व अधिकाऱ्याशी कुठलाही ताळमेळ न झाल्याने जवळपास ५०० चा रोजगार पुर्णपणे बारगळला आहे. सनटेक रिऑलिटी कंपनीने मिहानमध्ये १०८ एकरसाठी एमआयडीसी शी करार केला. १५०० कोटी रूपयांची गुंतवणूकही कंपनी करणार होती पण १०८ एकर जागा घेण्यासाठी हप्त्याची सोय एमआयडीसी नियमांमध्ये टप्पाटप्प्याने जागा देण्याची कुठलीही तरतुद नसल्यानेही गुंतवणूक जवळपास बारगळली आहे. यामुळे २००० रोजगार थंड बस्त्यात गेले. मिहानमध्ये अमेरिका,ब्रिटेन, आस्ट्रेलिया, सिंगापूर, चीन, इंडोनेशिया, बेलाकस, डेन्मार्कचे काउंसील जनरल यांनी भेटी दिल्या आहेत. अनेक देशातील शिष्टमंडळांनीही भेटी दिल्या आहेत. पण मिहानमध्ये गुंतवणूकी संदर्भात कोणीही सकारात्मक भुमिका स्पष्ट केली नाही आणि मिहान प्रकल्प रसातळाला गेला आहे आणि बेरोजगारंची क्रूर चेष्टा करण्यात येत आहे. याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(५-अ) **सर्वश्री. धनंजय मुंडे**, अनिकेत तटकरे, सुनिल तटकरे, अमरसिंह पंडित, सतिश चव्हाण, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री. नरेंद्र पाटील, हेमंत टकले, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील:-

"परभणी जिल्ह्यातील गंगाखेड शुगर्सचे संचालक व त्यांचे नातेवाईक यांनी विविध बँकांकडून खोट्या कागदपत्रांच्या आधारे सुमारे साडेपाच हजार कोटी रूपयांची कर्ज उचलल्याची धक्कादायक बाब माहे जून २०१८ वा त्यासुमारास उघडकीस येणे, गंगाखेड शुगर्स जि.परभणी या कारखान्याने हार्वेस्ट अँड ट्रान्सपोर्ट या योजनेखाली शेतकऱ्यांच्या नावे बनावट कागदपत्रांच्या आधारे परस्पर कर्ज उचलल्याने या थकित कर्जाच्या वसुलीपोटी जिल्ह्यातील अनेक

शेतकऱ्यांना बँकांकडून वसुलीच्या नोटीसा प्राप्त होणे, कागदावर अस्तित्वात असलेल्या कंपन्यांच्या नावावर शेकडो कोटी रूपयांची कर्जे उचलण्यात आलेली असणे, खोटी बॅलन्सशीट व कागदपत्रे तयार करून गंगाखेड शुगर अँड एनर्जी प्रा.लि. च्या नावावर १,५५७/- करोड रूपये, व्ही.ए.जी. बिल्टटेक लि. ३५ करोड रूपये, योगेश्वरी हॅचर्स प्रा.लि. ६५६ करोड रूपये, व्ही.आर.जी. डिजिटल कॉर्पोरेशन प्रा.लि. ३१ करोड रूपये, सीम इंड्रीज लि. ८७ करोड रूपये, गुट्टे इन्फ्रा प्रा.लि. ७५ कराडे रूपये, गंगाखेड सोलार पॉवर प्रा.लि. ७५ करोड रूपये, सुनिल हायटेक इंजिनिअर्स प्रा.लि. २४११ करोड रूपये असे एकूण ५५०७ करोड रूपयांची कर्जे घेतलेली असणे, कारखान्याचे श्री.रत्नाकर गुट्टे यांनी ८ ते १० हजार शेतकऱ्यांच्या नावे बनावट कागदपत्रांच्या आधारे कर्ज उचलल्याच्या प्रकरणी गुन्हा दाखल होऊनही पोलीसांनी गेले वर्षभर कोणताही तपास न करणे, याप्रकरणी अद्याप एकाही आरोपीला अटक झालेली नसणे, राजकीय दबावामुळे मोकाट असलेल्या रत्नाकर गुट्टे यांनी आर्थिक गुन्हे करण्याची कार्यपध्दती कायम ठेवणे, संबंधित प्रकरणाची न्यायालयीन चौकशी करण्याची आवश्यकता, याप्रकरणी शेतकऱ्यांमध्ये निर्माण झालेली तीव्र संतापाची लाट, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(६-अ) **आर्कि. अनंत गाडगीळ, अँड.राहुल नार्वेकर, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक बांधकाम (उपक्रम वगळून) मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील:-**

"सन २०१४ च्या माहे डिसेंबर मध्ये मंत्रीमंडळाच्या विस्तारानंतर मंत्र्यांच्या दालनात आवश्यक वाढ निर्माण होणे, त्यामुळे मंत्रालयामध्ये मोठ्या प्रमाणात नुतनीकरण केल्याचे कागदोपत्री निदर्शनास येणे, या सर्व कामांमुळे निर्माण झालेल्या डेब्रीजची फेब्रुवारी, २०१५ ते ऑगस्ट, २०१५ या काळात विल्हेवाट लावण्यात येणे, कागदोपत्री दस्ताऐवज पाहता या विल्हेवाट लावण्याच्या कामांकरीता ६५० ट्रक्स लागल्याचे निदर्शनास आलेले असून केवळ विल्हेवाट लावण्याच्या कामांकरीता सुमारे ६७ लाख रूपये खर्च दर्शविण्यात आल्याची धक्कादायक बाब उघडकीस येणे, तसेच केवळ टेरेस स्वच्छ करण्याकरीता ३ लाख रूपये खर्च झाल्याचे दर्शवून प्रशासनाने बऱ्याच प्रमाणात आर्थिक घोटाळा केल्याची बाब लक्षात येणे, माहे ऑक्टोबर, २०१७ मध्ये या संपूर्ण प्रकरणाच्या चौकशीचे गोपनीय आदेश निघूनही अद्यापपर्यंत त्याचा अहवाल

दडपण्याचा होत असलेला प्रयत्न त्यामुळे कोणतीच कार्यवाही झाली नसल्याचा निर्माण झालेला दाट संशय, परिणामी जनतेत पसरलेली संतापाची लाट, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(७-अ) **सर्वश्री. धनंजय मुंडे**, अनिकेत तटकरे, सुनिल तटकरे, हेमंत टकले, अमरसिंह पंडित, सतिश चव्हाण, किरण पावसकर, अॅड. राहुल नार्वेकर, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **गृहनिर्माण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील:-

"मुंबईच्या समतानगर, कांदिवली (प.) येथील संयुक्त पुनर्विकास करण्यास शासनाकडून माहे फेब्रुवारी, २०१७ मध्ये वा त्या सुमारास मान्यता देण्यात येणे, यामध्ये शासनाची हजारो कोटीची फसवणूक विकासक मे. एस.डी.कार्पोरेशन, तत्कालीन मुख्य कार्यकारी अधिकारी तसेच मंत्री, गृहनिर्माण यांनी केलेली असणे, सर्व्हे क्र. ५५ व ५६ येथील २ लाख १३ हजार ८६७ चौ.मी. क्षेत्रफळाच्या जमिनीवर म्हाडाच्या एकूण १६५ इमारती विविध गटाकरीता बांधलेल्या असणे, सदर इमारतीमधील लाभार्थींच्या एकूण ८० सहकारी संस्था स्थापन केलेल्या असणे, या वसाहतीत लघु उत्पन्न गटाच्या एकूण ११३ इमारतीमधील १७८४ गाळ्यांची ४७ गृहनिर्माण संस्था एकत्र करून समता नगर को.ऑ.हौ.सो. युनियन लि. या फेडरेशनची निर्मिती करण्यात येणे, वरील क्षेत्रफळापैकी फक्त ९१ हजार चौ.मी. इतक्याच क्षेत्रफळाच्या पुनर्विकासास मंजूरी दिलेली असणे, या फेडरेशनमध्ये समाविष्ट असलेल्या ५ संस्थांनी स्वतंत्र पुनर्विकासासाठी परवानगी देण्याची विनंती म्हाडास करणे, मुख्याधिकारी, मुंबई मंडळ यांनी ज्या संस्था स्वतंत्र पुनर्विकास करू इच्छितात त्यांना तसा मुलभूत अधिकार आहे अशी स्पष्ट भूमिका घेतलेली असणे, शासनाने दिनांक ६ नोव्हेंबर, २००७ च्या पत्रान्वये एकत्रित पुनर्विकास करण्यासाठी युनियनला देण्यात आलेली परवानगी सदर युनियनशी संबंधीत असलेल्या ४७ सहकारी संस्थातील अल्प उत्पन्न गटाच्या १७८४ सभासदांच्या पुनर्विकासाशी (एकूण क्षेत्रफळ ९१ हजार चौ.मी.) बाबत असणे, मात्र त्याचा आधार घेऊन सदर युनियनने संपूर्ण २२.५ हेक्टर क्षेत्रावरील इमारतींच्या पुनर्वसनासाठी महानगरपालिकेकडून अभिन्यास मंजूर करून घेणे, विकासक एस.डी. कार्पोरेशनने या एकत्रित पुनर्विकासाकरीता मंजूरी मिळणेबाबत गृहनिर्माण विभागास विनंती करणे, त्यावर मंत्री महोदयांकडे बैठकीचे आयोजन करणे, अप्पर मुख्य सचिव,

गृहनिर्माण हे रजेवर गेल्याची संधी साधून त्या कालावधीचा अप्पर मुख्य सचिवांचा कार्यभार तत्कालीन उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचेकडे देण्यात येणे व स्वतःच शासनास सादर केलेल्या प्रस्तावावर अवघ्या चार दिवसांत मान्यता देणे, हा प्रस्ताव ठरवून, संगनमताने विकासक, मंत्री, गृहनिर्माण व तत्कालीन उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, म्हाडा यांनी मंजूर करून शासनाची फसवणूक केलेली असणे, याप्रकरणी अर्थसंकल्पीय अधिवेशन २०१८ मध्ये मा. मुख्यमंत्री महोदयांकडे बैठकीचे आयोजन करण्याचे आश्वासन देऊनसुद्धा अद्याप बैठकीचे आयोजन करण्यात न येणे, या प्रकरणाची आर्थिक गुन्हे शाखा तसेच लाचलूचपत प्रतिबंधक विभागाकडून सखोल चौकशी होण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाची भूमिका व करावयाची उपाययोजना."

(८-अ) श्री. सुनिल तटकरे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **ग्रामविकास मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील:-

"पाटणूस (ता. माणगांव, जि. रायगड) या ग्रामपंचायतीच्या आर्थिक अनियमितता व गैरव्यवहाराविषयी यापुर्वीच विधीमंडळ सभागृहामध्ये लक्षवेधी चर्चा उपस्थितीत केलेली असणे, या अनियमिततेसंबंधी ग्रामस्थ पाटणूस यांच्या तक्रारीची चौकशी करून ग्रामपंचायत मधील गैरव्यवहार प्रकरणी तत्कालीन ग्रामविकास अधिकाऱ्याला निलंबित करण्याविषयी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद रायगड यांनी शासनास अहवाल पाठविलेला असणे, या अहवालासंबंधी शासनाने उपायुक्त, (विकास), कोकण भवन, नवी मुंबई यांच्या अध्यक्षतेखाली चौकशी समिती नेमण्यात येणे, सदर समितीने मोघमपणे चौकशी करून ग्रामपंचायतमध्ये अनियमितता नाही असा अहवाल शासनाचे ग्रामविकास विभागाला सादर करणे, या चौकशीवेळी ग्रामपंचायतीमधील कोणत्याही ग्रामस्थांना बोलाविण्यात न येणे, याबाबतीत शासनाकडून मोघम अहवाल दिल्यामुळे खुलासा करण्याविषयी विचारणा होणे, नवीन अहवाल सादर करण्याविषयी शासनाने निर्देश देणे, या एकंदरीत अनियमितता व भ्रष्टाचारामध्ये उपायुक्त (विकास) यांची भूमिका संशयाची असणे, याबाबतीत भ्रष्टाचाराला पाठीशी घालण्याची प्रशासनाची भूमिका, भ्रष्टाचाराला एकप्रकारे मदतच करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर कठोर कारवाई करण्याची आवश्यकता, याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व भूमिका."

(९-अ) श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री. किरण पावसकर, हेमंत टकले, धनंजय मुंडे, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, शरद रणपिसे, संजय दत्त, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे महिला व बाल विकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील:-

"दि चिल्ड्रेन्स एड सोसायटी या संस्थेची नोंदणी तत्कालीन व्यवस्थेनुसार १८६० च्या सोसायटी रजिस्ट्रेशन ऍक्ट नुसार व १९५० च्या पब्लिक ट्रस्ट ऍक्ट नुसार जरी झाली असली तरी प्रत्यक्षात या संस्थेवर गेली १५ वर्ष कोणतीही संस्था कार्यरत नाही, त्यामुळे संस्था समस्याग्रस्त बनली असून त्याचे दुष्परिणाम येथील बालकांवर होत आहेत, संस्थेत अन्नधान्य पुरवठा धारकांची बिले थकीत असणे, पाणी बील वीज बील थकित असणे, इमारती नादुरुस्त असणे यासारख्या समस्यांमुळे बाल अधिनियमांतर्गत येथील बालगृहात दाखल मुलांकडे दुर्लक्ष करणे व हेळसांड करणे ही बाब कायद्याचे व घटनेचे उल्लंघन करणारी असणे, संस्थेची निष्क्रिय असणारी नियामक परिषद कायमस्वरूपी बरखास्त करून संस्था शासनात विलीन करावी हि अपरिहार्यता निर्माण होणे, संस्थेस शासनाकडून व देणगीस्वरूपात प्राप्त अशी ९० एकर जागा आहे मात्र यापैकी २५ एकर जागेवर खाजगी अतिक्रमण झाले आहे. संस्थेच्या ढिसाळ व्यवस्थापनामुळे शासकीय व राष्ट्रीय संपत्ती सुरक्षित राहिली नाही, म्हणूनच येथील बालकांचे आश्वासक वातावरणात संगोपन व्हावे, तसेच येथील राष्ट्रीय मालमत्तेचे रक्षण व्हावे या करिता नियामक परिषद या निष्क्रिय यंत्रणेवर विसंबुन न राहता संस्थेचे शासनात विलिनीकरण करण्याबाबत शासनाने भूमिका स्पष्ट करण्याची गरज निर्माण होणे, शासनाकडून संस्थेत दाखल प्रवेशितांकरिता दरमहा दरडोई ९०० रु. अनुदान मिळते, हि रक्कम तुटपुंजी असून अंदाजे २००० रु. येणारा सरसकट खर्चाची रक्कम देण्याची तरतूद करावी, येथील बालकांप्रमाणेच या बालकांसाठी अहोरात्र अत्यावश्यक दर्जाची सेवा देणारे येथील कर्मचाऱ्याबाबत शासन दुर्लक्ष करत आहे, वेतन अनुदानाची ठोस तरतूद नसल्याने २-३ महिने या कर्मचाऱ्यांना मासिक वेतन मिळत नाही, तसेच मूलभूत सेवालाभ (पेंशन, कालबद्ध पदोन्नती, आरोग्य विमा, रजा रोखीकरण व इतर) हि या कर्मचाऱ्यांना लागू नसल्याने या कर्मचाऱ्यांवर अन्याय होत असणे, दि चिल्ड्रेन्स एड सोसायटी हि १९२७ साली तत्कालीन बॉम्बे गव्हर्नमेन्ट ने स्थापन केलेली बालकल्याण क्षेत्रात कार्य करणारी देशातील पहिल्या संस्थेच्या मुंबई विभागात ७ बालगृहांचे संचलन या

संस्थेमार्फत जाणे, मार्च २०१५ च्या राज्य अधीवेशनात मा.महिला व बालविकास मंत्री यांनी आश्वासन देणे तसेच मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी हि संबधित विभागास निर्देश देऊन हि विलिनीकरणाबाबत चालढकल केली जात असणे, प्रशासन मंत्रीमहोदयांच्या आदेशाचे पालन करीत नसणे. सर्वात जुन्या आणि ऐतिहासिक संस्थेत व शासकीय कार्यपद्धतीने कार्य करणाऱ्या या कर्मचाऱ्यांबाबत धोरणात्मक निर्णय घेत सदरहू संस्थेचे शासनात संपूर्ण विलिनीकरण करण्याबाबत तातडीने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया."

(१०-अ) **सर्वश्री. आनंद ठाकूर**, हेमंत टकले, किरण पावसकर, ख्वाजा बेग, अॅड. राहुल नार्वेकर, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मत्स्यविकास मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील:-

"मच्छीमारांचे सागरी, निमखारे पाणी व भूजल यातील मासेमारीचे उत्पादन मोठ्या व माफक प्रमाणात व्हावे म्हणून केंद्राने निलक्रांती योजना राबविण्याचे ठरविले असून त्या अनुषंगाने केंद्रशासनाने घोषित केलेल्या मार्गदर्शक तत्वाप्रमाणे त्या योजनेची अंमलबजावणी करून मच्छीमारांना सहकार्य करणे गरजेचे असणे, महाराष्ट्र शासनाने दिनांक ६ मार्च, २०१७ मधील योजनांची अंमलबजावणी करण्याच्या दृष्टीने योजनानिहाय ठरविलेली मार्गदर्शक तत्वे जाचक व त्यांची पूर्तता करणे मच्छीमारांना अशक्य असल्याने निलक्रांती योजना कितपत वरदान ठरेल याची साशंकता मच्छीमारांमध्ये निर्माण होणे, वरील योजनेचा मच्छीमारांना सरसकट फायदा-लाभ होण्याच्या दृष्टीने जाचक अटी शिथिल करण्याबाबत व त्याची अंमलबजावणी करण्याबाबत राज्यस्तरावरून सुधारणा करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

(ब) **नियमित कामकाजातील लक्षवेधी सूचना — (अनुक्रमांक (१-ब) ते (९-ब))**

(१-ब) **डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे**, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील:-

"पुणे महानगरपालिकेच्या विस्तारित इमारतीच्या उद्घाटनाच्या कार्यक्रमात उपराष्ट्रपती यांच्यासमोरच पावसामुळे छतातून पाण्याची गळती होणे, अपूर्ण काम असताना महापालिका सत्ताधारी आणि प्रशासन यांनी उद्घाटनाचा आतातयीपणा करणे, विस्तारित इमारतीचे काम अपूर्ण असल्याचे विरोधकांनी दिनांक १७ जून, २०१८ रोजी

निदर्शनास आणलेले असणे, याकडे मनपा प्रशासनाने दुर्लक्ष करणे, कोथरूड, बाणेर, मुंढवा येथे विकास आराखड्यातील आरक्षणे बदलणे, कोथरूड हे आता वाढत्या पुणे शहराचे केंद्रस्थान झालेले असणे, येथे शाळा, मैदाने, दवाखाने, उद्याने यांची आत्यंतिक गरज असणे, ते लक्षात घेऊन उद्यान, अग्निशमन केंद्र व प्राथमिक शाळा यासाठी आरक्षण ठेवण्यात आलेले आरक्षण कोथरूड येथील सर्व्हे नंबर १५९, १६० व १६७ या सर्व्हे नंबर मधील रद्द करण्याचा सरकारचा निर्णय असणे, पुणे महापालीकेचे २०११ वर्षापासून आरोग्य प्रमुख नसणे, आरोग्यसुविधा मिळाव्यात अश्या नागरिकांच्या अपेक्षा असणे, आरोग्य अधिकारी महापालिकेला नसल्याने अनेक समस्यांना पुणेकर नागरिकांना सामोरे जावे लागत असणे, यंदा पावसाळ्यात डेंगी, चिकनगुनियाचा प्रसार होणे, महापालिकेकडून डासांचा प्रतिबंध करण्यासाठी अद्याप पावलेच उचलण्यात आलेली नसणे, पुणे शहराच्या वाहतुकीच्या एकत्रित आराखड्यासाठी नगरविकास विभाग, वाहतूक पोलीस, महापालिका यांची एकीकृत महानगर परिवहन प्राधिकरण (UMTA- उमटा) स्थापन करून आढावा घेण्याबरोबरच कार्यवाही करण्यात येईल असे आश्वासन मा.मुख्यमंत्री महोदय यांचेद्वारे दिनांक १३ मे, २०१६ रोजी देण्यात आलेले असणे, यावर आजतागायत कार्यवाही झालेली नसणे, सातत्याने वाहतूक अपघातात वाढ होत असणे, वाहतूक कोंडी होत असताना देखील मा. मुख्यमंत्र्यांनी दिलेल्या आश्वासनांत उल्लेख असलेल्या एकीकृत महानगर परिवहन प्राधिकरण (UMTA- उमटा) स्थापन करण्याची पूर्तता न होणे, दहा लाखांच्या वर लोकसंख्या असलेल्या शहरात unified metropolitan transport authority- एकीकृत महानगर परिवहन प्राधिकरण (UMTA- उमटा) नेमणे आवश्यक असणे असे असले तरी पुणे शहरात आजतागायत उमटा नेमणूक नसणे, त्याचप्रमाणे ज्या शहरांची लोकसंख्या दहा लाखांच्यावर आहे त्या ठिकाणी देखील एकीकृत महानगर परिवहन प्राधिकरण (UMTA- उमटा) नेमण्याची आवश्यकता असणे या प्रकरणी शासनाने करावयाची कार्यवाही व भूमिका."

(२-ब) **सर्वश्री. जगन्नाथ शिंदे**, धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, अनिकेत तटकरे, किरण पावसकर, अॅड. राहुल नार्वेकर, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील:-

"कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेच्या हद्दीत १ ऑगस्ट, १९८७ ते २५ मे, २००७ या कालावधीत झालेली बेकायदा व

अनधिकृत बांधकामे, याबाबत संबंधित अधिकाऱ्यांनी आपल्या अधिकाराचा दुरुपयोग व कायद्याची पायमल्ली करून केलेल्या गैरकारभाराबाबत अनेक तक्रारी शासनाकडे प्राप्त झाल्यानंतर याबाबत शासनाकडून योग्य ती दाखल न घेतली गेल्याने, कल्याण-डोंबिवलीतील बेकायदा व अनधिकृत बांधकामांना जबाबदार विकासक, पालिका व सरकारी अधिकारी आणि वास्तुविशारद यांच्यावर नेमकी काय कारवाई करावी याची शिफारस करण्यासाठी सामाजिक कार्यकर्ते श्रीनिवास घाणेकर यांनी मुंबई उच्च न्यायालयात दावा दाखल केला असता, मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार सन २००७ मध्ये निवृत्त न्यायमुर्ती श्री. के. एस. आग्यार यांच्या अध्यक्षतेखाली चौकशी आयोगाची स्थापना करण्यात आलेली असणे, स्थापनेनंतर सदरहू आयोगाने या प्रकरणी सखोल चौकशी करून आपला अहवाल सन २००९ मध्ये शासनास सादर केलेला असणे, सदरहू अहवालात कल्याण- डोंबिवली शहरातील १९८७ ते २००७ दरम्यान झालेल्या अनधिकृत बांधकामांसाठी तत्कालीन ९ पालिका प्रशासक / आयुक्त व ११ जिल्हाधिकाऱ्यांना जबाबदार धरण्यात यावे अशी धक्कादायक शिफारस मा. आयोगाने राज्य शासनाला केलेली असणे, तसेच वनविभागाच्या जागेवर अतिक्रमण होऊन दिल्याबद्दल तत्कालीन विभागीय अधिकारी, वने तसेच वारंवार अनधिकृत बांधकामे करणारे ३९५ विकासक, झोपडपट्टी दादा, पालिकेच्या नगररचनाविभाग, तत्कालीन वार्ड ऑफिसर, वास्तुविशारद यांच्यावरही ठपका ठेवलेला असणे, सदरहू अहवाल आयोगाने सन २००९ मध्ये दिलेला असतानाही तो प्रसिध्द करण्यास आणि आयोगाने दोषी ठरविलेल्या संबंधित दोषींवर कारवाई करण्यास जाणीवपूर्वक करण्यात आलेली दिरंगाई व टाळाटाळीमुळे माहिती अधिकार कार्यकर्त्यांना मा. उच्च न्यायालयालायात धाव घेऊन ९ वर्षांनंतर अलीकडेच शासनाकडून प्राप्त झालेल्या अहवालाच्या अनुषंगाने दिनांक २९ जून, २०१८ रोजी कल्याण-डोंबिवली मुख्यालयाच्या पत्रकार कक्षात पत्रकार परिषद घेऊन जनतेस मा. आग्यार समितीच्या अहवालातील शिफारशीची माहिती देऊन, मा. आग्यार समितीच्या अहवालातील शिफारशी नुसार सर्व संबंधित दोषींविरोधात विनाविलंब ठोस कारवाई करण्याची केलेली मागणी, त्यास जनतेचा मिळालेला उस्फुर्त प्रतिसाद व अधिकाऱ्यांच्या या दुष्कृत्यामुळे करदात्या नागरिकांमध्ये पसरलेले संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया."

(३-ब) श्री. विनायकराव मेटे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे वने मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील:-

"बीड तालुक्यातील सामाजिक वनीकरण विभागामार्फत दुतर्फा वृक्ष संगोपनाचे काम मोठया प्रमाणावर सुरु असणे, सदरील विभागामार्फत बीड ग्रामीण ग्रामपंचायतीवर १५ वृक्ष संगोपनाची कामे सुरु असल्याचे दाखवणे, परंतू अशी कोणतीही ग्रामपंचायत अस्तित्वात नसणे, लागवड अधिकारी यांनी दिनांक १७ मार्च, २०१८ रोजी ग्रामपंचायत राजूरी घोडकी, जरुड, ढेकण मोहा, घाटसावळी या ग्रामपंचायतीवर वर्ग केलेले ऑनलाइनवर दिसून येणे, परंतु सामाजिक वनीकरण विभागाने सदरील बोगस मजूर दाखवून अदयापर्यंत या कामात ३२ लक्ष (बत्तीस लक्ष) रुपयांचा गैरव्यवहार केल्याचे उघडकीस येणे, याबाबत तत्कालीन वृक्ष लागवड अधिकारी यांनी दिनांक २ जून, २०१८ रोजी पत्र देऊन सदरील कामाच्या प्रशासकीय मान्यतेमध्ये अनियमितता झाल्याचे कळविणे, व सदरील कामांचे एम.आय.एस. वरील सांकेतांक काढून टाकण्याचे आदेशित करणे, अशी अनेक प्रकरणे सामाजिक वनीकरण विभागाची असणे, ही योजना थेट जनतेपर्यंत पोहचत नसल्याने यामध्ये बऱ्याच वर्षांपासून करोडो रुपयांचा गैरव्यवहार होत असणे, दरवेळेस वृक्ष लागवडीला शासनाने करोडो रुपये खर्च येत असतानाही शासकीय अधिकारी हे गुत्तेदारांच्या संगनमताने तेच ते खडे व तेथेच वृक्ष लागवड व संगोपन दाखवून शासनाची फसवणूक करीत असणे, याबाबत बीड येथील सामाजिक वनीकरण विभागाच्या अधिकाऱ्यांवर ३२ लाख रुपयांच्या गैरव्यवहार प्रकरणी शासनाने करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रया."

(४-ब) सर्वश्री. हेमंत टकले, धनंजय मुंडे, अमरसिंह पंडित, सुनिल तटकरे, नरेंद्र पाटील, किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, अॅड. जयदेव गायकवाड, श्री. विक्रम काळे, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री. सतिश चव्हाण, प्रकाश गजभिये, जगन्नाथ शिंदे, अरुणकाका जगताप, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील:-

"महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती आणि अभ्यासक्रम संशोधन मंडळाने प्रसिध्द केलेल्या दहावीच्या भुगोलाच्या पुस्तकात राष्ट्रीय सिमा आणि राष्ट्रध्वजाबद्दल चुका असल्याचे निदर्शनास येणे, पुस्तकातील दुसऱ्या प्रकरणातील नवव्या पानावर देशाचा राष्ट्रध्वज तिरंगा असला तरी त्यातील अशोक चक्राचा रंग ध्वज संहितेप्रमाणे छापलेला नसणे, पहिल्या प्रकरणातील क्षेत्रभेटमध्ये मॅडम हा

आंग्लभाषिक शब्द १७ वेळा वापरणे, समुद्रातील अंतर मोजण्यासाठी नॉटीकल माईल्स शब्द वापरतात असे असता कुलाबा किल्ला समुद्र किनाऱ्यापासून खूप दूर समुद्रात आहे असा उल्लेख करणे, नकाशामध्ये दिशादर्शक चिन्हे नसणे, अशा ढोबळ चुकांसह अनेक लहानसहान चुका राहिल्याचे दिसून येणे, त्याचबरोबर इयत्ता दहावीच्या इंग्रजी माध्यमाच्या विज्ञान पुस्तकात स्पेलिंगच्या चुका तसेच काही संकल्पना देखील चुकीच्या पध्दतीने मांडल्या जाणे, स्त्री-पुरुषाच्या प्रजनन संस्थेबाबत चुकीची माहिती देणे, अशा चुकीच्या माहितीमुळे विद्यार्थ्यांचे गुण मोठ्या प्रमाणात कमी होऊन सीईटी, राष्ट्रीय वा राज्यस्तरीय सामाईक परिक्षेमध्ये चुकीच्या उत्तरामुळे नुकसान होण्याची शक्यता नाकारता येत नसणे ही वस्तुस्थिती विचारात घेता इयत्ता दहावी भूगोल व विज्ञान विषयाच्या क्रमिक पुस्तकाबरोबरच इतरही विषयांची पुस्तके विद्यार्थ्यांसमोर बिनचूक व असंदिग्ध स्वरूपाची आणण्याच्या दृष्टीने शासनाने सतर्क राहून उक्त दोन्ही पुस्तकातील राहून गेलेल्या दुरुस्त करावयाच्या चुका, शासनाने चौकशी करण्याच्या दृष्टीने कारवाई करणे आवश्यक असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(५-ब) श्री. नागोराव गाणार, प्रा. अनिल सोले, सर्वश्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील:-

"राज्यातील कायम विनाअनुदानित शाळा कृती समितीतर्फे विनाअनुदानित शाळातील व शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या मागण्यांसाठी दिनांक ७ जुलै २०१८ पासून सेवाग्राम (वर्धा) ते नागपूर पायी दिंडी काढण्यात आली. या दिंडीत सन्मा. सदस्यांनी स्वतः सेवाग्राम ते पवनार या १६ कि.मी. पर्यंत अंतरच्या पायी दिंडीत सहभागी होणे, सदर दिंडी दिनांक ९ जुलै २०१८ रोजी नागपूर येथे दाखल होणे, दिनांक १० जुलै २०१८ ला आक्रोश मोर्चा काढून दिनांक १०, ११, १२ या तीन दिवस बैठा सत्याग्रह करण्यात येणे, दिनांक १२ जुलै २०१८ पासून यशवंत स्टेडियम येथे बेमुदत उपोषण सुरु असणे, दिनांक ९ जुलै २०१८ पासून महाराष्ट्र राज्य कायम विनाअनुदानित उच्च माध्यमिक शाळा कृती समितीतर्फे यशवंत स्टेडियम नागपूर येथे धरणे सुरु असणे, दिनांक १६ ऑगस्ट २०१२ च्या शासन निर्णयाद्वारे अनुदानित शाळेत दिलेल्या नैसर्गिक वाढीच्या विनाअनुदानित तुकड्यांना अनुदान देण्याबाबतच्या मागणीसाठी कृती समितीतर्फे दिनांक ९ जुलै, २०१८ पासून धरणे आंदोलन करण्यात येत असणे, या सर्व आंदोलनाची दखल घेऊन संघटनेच्या

पदाधिकार्यासोबत चर्चा करणे आणि दिनांक १२ जुलै, २०१८ ला सभागृहात मा. शालेय शिक्षण मंत्री यांनी निवेदन करून मागण्या मान्य केल्याचे जाहीर करणे, परंतू निवेदनामध्ये अंमलबजावणीचा निश्चित कालावधी देण्यात आलेला नसणे, त्यामुळे विविध संघटनेने आपले आंदोलन मागे न घेणे, त्यामुळे शासनाने मागण्यांची पुर्तता निश्चित कालावधीत करण्यासाठी तातडीने कार्यवाही करण्याची आवश्यकता निर्माण होणे, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(६-ब) **सर्वश्री. नरेंद्र पाटील**, हेमंत टकले, किरण पावसकर, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **सांस्कृतिक कार्य मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील:-

"कला अविष्काराच्या नावाखाली सध्याच्या गल्लाभरु प्रवृत्तीच्या चित्रकार, नाटककार, जाहिरातदार यांच्याकडून श्रद्धास्थानांचा अपमान करणाऱ्या कलाकृती बनविण्यात आल्याचे उघडकीस येत असणे, तंबाखू, सिगारेट, विडी, फटाके, उदबत्ती इत्यादी उत्पादनांच्या वेष्टनांवर देवता आणि राष्ट्रपुरुषांचे चित्र छापणे तसेच लोकांनी थुंकू नये किंवा इतर कोणतीही घाण न करावी याकरिता देवतांच्या चित्र असलेल्या टाईल्स सर्सासपणे बाजारात उपलब्ध असून त्यांवर नियंत्रण ठेवण्याकरिता कोणताही कायदा अस्तित्वात नसणे, त्यामुळे पुष्कळदा क्षुल्लक गोष्टींवरून धार्मिक भावना दुखावल्यामुळे देखील त्याचे रुपांतर राज्यभरात बऱ्याच ठिकाणी दंगलीमध्ये झाल्याचे उघडकीस येणे, म्हणून राज्यशासनाने तात्काळ योग्य ती कार्यवाही करून उपरोक्त जाहिराती वा उत्पादनांवरील देवता आणि राष्ट्रपुरुषांच्या चित्रछपाईस करावयाचे नियंत्रण, याकरिता तात्काळ एक समिती गठीत करून तज्ञांच्या मार्गदर्शनाखाली उपरोक्त बाबींस आळा बसण्याकरिता तात्काळ नियम करण्यात यावेत, अशी होत असलेली मागणी, यावर शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया."

(७-ब) **सर्वश्री. धनंजय मुंडे**, अनिकेत तटकरे, सुनिल तटकरे, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **गृहनिर्माण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील:-

"केंद्र शासन व महाराष्ट्र राज्य शासन विद्यमाने असलेली एकात्मिक गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास (I.H.S.D.P.) योजने अंतर्गत नळदुर्ग (ता. तुळजापूर, जि. उस्मानाबाद) यांना १२०६ घरकुल बांधणेसाठी रु. २०६९.४६ लक्ष एवढ्या रकमेच्या योजनांना मंजूरी मिळणे, सदरील योजने अंतर्गत रु. ९२९.१८ लक्ष एवढी रक्कम नळदुर्ग नगरपरिषदेस प्राप्त झालेली असणे, लाभार्थींचा वाटा म्हणून

८५ लक्ष रुपये जमा करण्यात येणे, सदर रकमेमधून ५४१ घरकुलांचे बांधकाम केलेले असणे, अतर भौतिक सुविधा करणे अपेक्षित असताना प्रत्यक्षा ३०२ घरकुलांचे बांधकाम करण्यात येणे, उर्वरीत २३९ घरांची रक्कम अवैधरित्या भौतिक सुविधेवर जाणीवपूर्वक खर्च करण्यात आलेले असून बांधण्यात आलेली घरांचे काम अतिशय निकृष्ट दर्जाची असणे, नगर परिषदेचे पदाधिकारी आणि मुख्याधिकारी यांनी संगनमत करून पदाचा दुरुपयोग करून या योजनेत भ्रष्टाचार केल्याने शासनाकडून प्राप्त झालेल्या निधीचा दुरुपयोग होणे. घरकुल बांधण्यासाठी नळदुर्ग शहरातील ६ ठिकाणची जागा प्रस्तावित करणे, प्रस्तावित जागेवर पुर्वीपासूनच अतिक्रमणधारक अतिक्रमण करून राहत असणे, घरकुल मंजूरीसाठी प्रस्ताव सादर करताना सदर जागा ही मोकळी असल्याचे सांगून शासनाची दिशाभूल करणे, सदर योजनेतील निविदा उघडण्याची तारीख २२.६.२००८ असतांना जाणीवपूर्वक निविदा दोन दिवस अगोदर उघडण्यात येणे, सदर योजनेतील लाखो रुपये अवैधरित्या नगर परिषद फंडात वर्ग करून इतरत्र खर्च करणे, म्हाडा (नोडल एजन्सी) मुंबई आणि सार्वजनिक बांधकाम विभाग उस्मानाबाद यांच्यामार्फत चौकशी करून सर्व तांत्रिक बाबी तपासण्यात आल्या असता दोन्ही अहवालामध्ये अनेक गंभीर त्रुटी असून काम निकृष्ट असल्याचे ताशेरे ओढण्यात येणे, याबाबत दोषींवर कारवाई करण्याची आवश्यकता, याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कारवाई व भूमिका."

(८-ब) श्री. विक्रम काळे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे जलसंपदा मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील:-

"धनेगांव, ता. देवणी, जि. लातूर येथील नदीवर सिंचनासाठी जलसंपदा विभागाच्या वतीने बॅरेजची उभारणी करण्यात येणे, काम पूर्ण होऊन सदर बॅरेजमध्ये अनेक वेळा पाणी अडविण्यात येणे, या कामासाठी मोठ्या प्रमाणात धनेगांव व शेजारील गावांतील जमिनीचे संपादन करण्यात येणे, नियमानुसार जमिनीचा मोबदला संबंधीत शेतकऱ्यांना मिळणे गरजेचे असणे, जमिनीचा मोबदला मिळावा यासाठी शेतकऱ्यांनी वारंवार पाठपूरावा करणे, काही ठरावीक गावांतील शेतकऱ्यांनाच जमिनीचा मोबदला देण्यात येणे, जेथे बॅरेज आहे त्या धनेगांव गावांतील व शेजारील काही गावांतील शेतकऱ्यांना जाणीवपूर्वक मोबदला न देणे, या विषयी शेतकऱ्यांनी शासनाकडे वेळोवेळी पाठपूरावा करणे, धरणे आंदोलन, उपोषण करणे या तातडीच्या व महत्वाच्या विषयावर शासनाने करावयाची उपाययोजना

व शासनाची प्रतिक्रिया."

(९-ब) डॉ. सुधीर तांबे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उद्योग मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील:-

"नाशिक जिल्हयातील सिन्नर औद्योगिक वसाहतीमध्ये माळेगांव शासकीय औद्योगिक वसाहतीत २२५ उद्योग व मुसळगाव सहकारी औद्योगिक वसाहतीमध्ये ६५ उद्योग बंद असणे, या बंद उद्योगामध्ये शेकडो कोटी रुपयांची मशिनरी धूळ खात असणे, त्याच बंद उद्योगामध्ये हजारो कोटी रुपयांच्या कारखाना इमारती व गोडाऊन देखील वर्षोनुवर्षे धूळ खात पडले असून ते कधीही कोसळण्याचा धोका वाढणे, या सर्व शेकडो बंद उद्योगांकडे राष्ट्रीयकृत व सहकारी बँकाचे कोटयावधी रुपयांचे कर्ज वर्षानुवर्षे थकीत असणे, बँकेकडील कर्ज वसूलीच्या धाकामुळे बंद उद्योगाचे मालक परागंदा झालेले असणे, तसेच उद्योग विभागाकडील सामुहिक प्रोत्साहन योजनेच्या नियमावलीतील प्रचलित तरतुदीनुसार कर्ज देणाऱ्या बँकांना असे बंद उद्योग नवीन उद्योजकांस साधारणपणे १५ वर्षांचा कालावधी पूर्ण केल्याशिवाय हस्तांतरीत करता येत नसल्याने जप्ती व विक्री करता न येणे, परिणामी हे हजारो बंद उद्योग वर्षानुवर्षे जागेवरच बंद असणे, परिणामी नवीन उद्योग उभारणी करण्यासाठी येणाऱ्या उद्योजकांमध्ये निर्माण झालेली संभ्रमावस्था लक्षात घेता शासनाने त्वरीत करावयाची आवश्यक कार्यवाही तसेच शासनाची प्रतिक्रिया."

(क) लक्षवेधी सूचनेवरील निवेदने सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

आठ : म.वि.प. नियम १०१ — अ अन्वये विशेष उल्लेख — (असल्यास).

नऊ : (गुरुवार, दिनांक १९ जुलै, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा) — (अनुक्रमांक (१) व (२)) -

(१) सर्वश्री.रामराव वडकुते, ख्वाजा बेग, प्रकाश गजभिये, वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा — (मंत्र्यांचे उत्तर) —

"गेल्या अनेक वर्षांपासून धनगर समाज हा एस.टी. आरक्षणाची अंमलबजावणी करण्यासाठी वेगवेगळी आंदोलन राज्यभर करीत आहे, हे सरकार येण्यापूर्वी मा.मुख्यमंत्री यांनी बारामतीमध्ये मोर्चास सामोरे जाताना आमचे सरकार सत्तेत आल्यानंतर धनगर समाजाला घटनेने दिलेल्या एस.टी. प्रवर्गाच्या आरक्षणाची अंमलबजावणी करण्यासंबंधीच्या प्रस्तावास पहिल्या कॅबिनेटच्या बैठकीमध्ये मंजूरी देण्यात येईल असे आश्वासन देऊनही गेल्या

साडेतीन वर्षांपासून हा विषय प्रलंबित ठेवला आहे. यापूर्वी अधिवेशनामध्ये हा विषय अनेकवेळा चर्चेसाठी आला, परंतु त्यावर काहीही ठोस निर्णय न होणे, राज्य सरकारने धनगर समाज आरक्षणासंदर्भात अभ्यास करण्यासाठी टाटा इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल सायन्स या संस्थेची नियुक्ती करणे, या संस्थेचा अहवाल राज्य सरकारला प्राप्त होऊनही सरकारने वेळकाढूपणाचे धोरण अवलंबणे, त्यामुळे जनतेत तीव्र असंतोष पसरणे, यासंदर्भात धनगर समाजाने वेळोवेळी भव्य मोर्चे काढून आपला असंतोष प्रकट करणे, आरक्षणास विलंब होत असल्यामुळे धनगर समाजामध्ये सरकार विरोधात तीव्र नाराजी पसरणे, धनगर समाजाच्या आरक्षणाबाबत सरकारने ताबडतोब निर्णय घेऊन या समाजास न्याय द्यावा अशी धनगर समाजाची मागणी असणे, परंतु राज्य सरकारचे याकडे होत असलेले दुर्लक्ष, त्यामुळे जनतेत पसरलेली असंतोषाची भावना, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

- (२) **सर्वश्री.कपिल पाटील**, धनंजय मुंडे, दत्तात्रय सावंत, रामहरी रुपनवर, विक्रम काळे, हेमंत टकले, हरिसिंग राठोड, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, चंद्रकांत रघुवंशी, शरद रणपिसे, संजय दत्त, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री.किरण पावसकर, सुनिल तटकरे, जयंत पाटील, सुभाष झांबड, अमरनाथ राजूरकर, आनंदराव पाटील, अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.नरेंद्र पाटील, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्री.जगन्नाथ शिंदे, आर्कि. अनंत गाडगीळ, श्री.ख्वाजा बेग, **वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा — (मंत्र्यांचे उत्तर)**

"धुळे जिल्ह्यातील साक्री तालुक्यातील राईनपाडा येथे मुले पळवणारी टोळी असल्याच्या संशयातून भिक्षुकी मागणाऱ्या नाथ पंथी डवरी समाजातील पाच जणांचा ग्रामस्थांनी केलेल्या मारहाणीत हत्या होणे, अशा घटना राज्यभरात वारंवार घडणे, समाज आणि पोलीसांकडून नेहमीच मिळणारी अपमानजनक वागणूक आणि संशयावरून गुन्हेगार ठरविण्याची जातीय वृत्ती, त्यातून राज्यातील भटक्या विमुक्त समाजातील सर्व जमातींमध्ये प्रचंड घबराटीचे, अवहेलनेचे, असुरक्षितेचे वातावरण निर्माण होणे, जात-पंचायत, अंधश्रद्धा आणि जातीय मानसिकता यातून भरडलेला राज्यातील भटका विमुक्त समाज धुळे जिल्ह्यातील घटनेमुळे कमालीचा भयभीत होणे, अठराविश्वे दारिद्र्य, शिक्षणाचा अभाव, नावावर जमीन नाही, घर नाही, शिकलं तरी नोकरी नाही, जमातीच्या परंपरेने लादलेले गुन्हेगारी स्वरूपाचे आणि भिक्षुकीचे व्यवसाय यातून या समाजाला बाहेर काढून त्याचे शैक्षणिक, सामाजिक आणि आर्थिक पुनर्वसन करण्याची आवश्यकता, पारंपारिक कलाकारी, बहुरूपी, भिक्षुकी व्यवसायातील भटक्या समाजाची गणना करून त्यांना पोलीस सुरक्षिततेचे

ओळखपत्र देण्याची आवश्यकता, या व्यवसायातून त्यांना कायमस्वरूपी बाहेर काढून, नागरिक म्हणून त्यांना सन्मान मिळवून देण्यासाठी बाळकृष्ण रेणके अहवाल अंमलात आणण्याची आवश्यकता, मात्र याबाबत पोलीसांकडून ना संरक्षण, ना शासनाकडून पुनर्वसन यामुळे निर्माण झालेली गंभीर परिस्थिती, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(३) **सर्वश्री. प्रकाश गजभिये**, आनंद ठाकूर, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री. अनिकेत तटकरे, संजय दत्त, शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, रामहरी रुपनवर, जर्नादन चांदूरकर, धनंजय मुंडे, सुनिल तटकरे, हेमंत टकले, अमरसिंह पंडित, सतिश चव्हाण, किरण पावसकर, अॅड. राहुल नार्वेकर, **वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम १७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा** —

"राज्यातील अडीच कोटी ग्राहकांवर पुढील दोन वर्षात ३० हजार ८४२ कोटी रुपयांची वाढ करण्याचा प्रस्ताव महावितरणाने राज्य विज नियामक आयोगाकडे पाठविणे, १००० युनिटपेक्षा अधिक वीज वापरणाऱ्यांना १२.५३ रुपयांवरून रु. १३.१४ करण्याचा महावितरणाच्या करून सदर वीज दर मार्च २०१८ पासून आणण्याचा केलेला निर्धार, यंत्र मागाच्या वीज दरात २ टक्के वाढ तर ग्रामीण भागातील पथदिव्यांना १८ टक्के व महापालिका क्षेत्रातील पथदिव्यांना १७ टक्के व स्मशानभूमीच्या वीजदरात २१ टक्के व शाळा महाविद्यालये व रुग्णालयांच्या वीज दरात १२ ते २० टक्के वाढ करण्याचा प्रस्ताव महावितरणाकडे पाठविणे, महावितरणाने घरगुती वापराच्या वीज दरात प्रस्तावित केलेल्या वीज दर वाढीमुळे सर्वसामान्य लोकांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष प्रस्तावीत दर वाढ मागे घेण्यासाठी मोर्चा आंदोलने व उपोषण करून शासनावर दबाव आणण्याचा ग्राहकांनी केलेला निर्धार, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

- मध्यंतर -

दहा : (गुरुवार, दिनांक १९ जुलै, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २५९ अन्वये अंतिम आठवडा प्रस्ताव) —
सर्वश्री. धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, सुनिल तटकरे, संजय दत्त, हेमंत टकले, जयंत पाटील, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, कपिल पाटील, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री. सतिश चव्हाण, विक्रम काळे, अॅड. रामहरी रुपनवर, सर्वश्री. चंद्रकांत रघुवंशी, दत्तात्रय सावंत, अमरसिंह पंडित, किरण पावसकर, अॅड. जनार्दन चांदुरकर, डॉ. सुधीर तांबे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री. अनिकेत तटकरे, ख्वाजा बेग, आर्कि. अनंत गाडगीळ, सर्वश्री. बाळाराम पाटील, अमरनाथ राजूरकर, सुभाष झांबड, प्रकाश गजभिये, अॅड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री. सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, हरिसिंग राठोड,

आनंदराव पाटील, अॅड.जयदेव गायकवाड, रामराव वडकुते, जगन्नाथ शिंदे, नरेंद्र पाटील, अमरिशभाई पटेल, मोहनराव कदम, आनंद ठाकूर, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २५९ अन्वये अंतिम आठवडा प्रस्ताव – (चर्चा पुढे सुरू व मंत्र्यांचे उत्तर)

"विदर्भ, मराठवाडा व राज्यातील अन्य भागातील शेतकऱ्यांच्या विविध समस्या, विदर्भ व मराठवाड्यातील शेतकऱ्यांना बॉंडअळी, तुडतुड्या व मावा रोगामुळे झालेल्या नुकसानीची न मिळालेली नुकसानभरपाई, कृषि पंपांच्या पेडपॅडिंगची वाढलेली संख्या, पीक विमा योजनेतील घोटाळे, खरीप पीक कर्ज वाटपाचा उडालेला बोजवारा, हमीभावाने शेतमाल खरेदी न झाल्यामुळे आर्थिक संकटात सापडलेले शेतकरी, तुर, हरभरा खरेदीचे न मिळालेले पैसे, वर्ष उलटून गेल्यानंतरही बहुतांश शेतकरी कर्जमाफीपासून वंचित राहणे, परिणामी राज्यात, विशेषतः विदर्भात व मराठवाड्यात शेतकरी आत्महत्यांमध्ये झालेली प्रचंड वाढ, विदर्भात सिंचन सुविधांचा अभाव असणे, विदर्भातील प्रश्नांकडे सरकारचे होणारे दुर्लक्ष, मागील ४ वर्षात विदर्भ आणि मराठवाड्यासाठी केलेल्या घोषणांची अंमबजावणी करण्यात आलेले अपयश, उद्योगांअभावी ओस पडलेली विदर्भातील औद्योगिक क्षेत्रे, मिहान प्रकल्पात गेल्या ३ वर्षात मोठे वा मध्यम उद्योग आणण्यात सरकारला आलेले अपयश, परिणामी विदर्भातील बेरोजगार तरुणांमध्ये रोजगाराअभावी आलेले नैराश्य, त्यांच्यामध्ये सरकारविरुद्ध निर्माण झालेली चिडीची भावना, राज्याची बिघडलेली कायदा व सुव्यवस्थेची परिस्थिती, परिणामी जनतेत निर्माण झालेले भीतीचे व असुरक्षिततेचे वातावरण, राज्यातील कारागृह व कारागृह प्रशासनातील अनियमितता, राज्यात समृद्धी महामार्ग, नाणार, बुलेट ट्रेनसारख्या प्रकल्पांना शेतकरी व स्थानिकांकडून प्रचंड विरोध होत असताना बळाचा वापर करून प्रकल्प रेटण्याचा होत असलेला प्रयत्न, अंतिम करण्यात आलेल्या सन २०१४ ते २०३४ च्या मुंबई विकास आराखड्यात सामान्य मुंबईकर, गावठाण, कोळीवाडे व आदिवासी पाडे यांचा विचार झालेला नसणे, विकास आराखडा बिल्डरधार्जिणा असल्यामुळे सामान्य मुंबईकर, शहर नियोजन तज्ज्ञ यांच्यात विकास आराखड्याविरोधात उमटलेली तीव्र प्रतिक्रिया, डिजीटल महाराष्ट्र योजनेचा उडालेला बोजवारा, राज्यातील सेवाभरतीसह सर्व परीक्षा घेण्याकरिता महा-ई-परीक्षा पोर्टलकरिता यु.एस.टी.ग्लोबलची नेमणूक करताना झालेला घोटाळा, "आपलं सरकार", "मुंबई वायफाय" मध्ये संबंधिताना झालेल्या संशयास्पद अदायग्या, या सर्व प्रकरणातील गैरव्यवहार व अनियमिततांची चौकशी करण्याची आवश्यकता, विदर्भ, मराठवाडा व राज्यातील शेतकरी व नागरीकांच्या दृष्टीने महत्वाच्या या सर्व प्रश्नांची गांभीर्याने नोंद घेऊन शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

अकरा : (क) (गुरुवार, दिनांक ५ जुलै, शुक्रवार, दिनांक ६ जुलै, सोमवार, दिनांक ९

जुलै, २०१८, मंगळवार, दिनांक १० जुलै, बुधवार, दिनांक ११ जुलै, गुरुवार, दिनांक १२ जुलै, सोमवार, दिनांक १६ जुलै, मंगळवार, दिनांक १७ जुलै, बुधवार, दिनांक १८ जुलै, व गुरुवार, दिनांक १९ जुलै, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री. धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, सुनिल तटकरे, संजय दत्त, हेमंत टकले, जयंत पाटील, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, कपिल पाटील, प्रा. जोगेंद्र कवाडे, सर्वश्री.सतिश चव्हाण, विक्रम काळे, रामहरी रुपनवर, चंद्रकांत रघुवंशी, दत्तात्रय सावंत, अमरसिंह पंडित, किरण पावसकर, अॅड. जनार्दन चांदुरकर, डॉ. सुधीर तांबे, श्रीमती. विद्या चव्हाण, श्रीमती. हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री.अनिकेत तटकरे, ख्वाजा बेग, आर्कि.अनंत गाडगीळ, सर्वश्री.बाळाराम पाटील, अमरनाथ राजुरकर, सुभाष झांबड, प्रकाश गजभिये, अॅड.राहुल नार्वेकर, सर्वश्री.सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, हरिसिंग राठोड, आनंदराव पाटील, जयदेव गायकवाड, रामराव वडकुते, जगन्नाथ शिंदे, अमरिशभाई पटेल, मोहनराव कदम, आनंद ठाकूर, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव — (चर्चा पुढे सुरू व मंत्र्यांचे उत्तर) —

"राज्यातील शेतकऱ्यांसाठी जाहीर झालेल्या छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजनेची घोषणा होऊन एक वर्ष उलटल्यानंतरही अद्यापपर्यंत शेतकऱ्यांना त्याचा लाभ मिळालेला नसणे, वन टाईम सेटलमेंटअंतर्गत शेतकऱ्यांनी रक्कम भरूनही त्यांच्या खात्यात कर्जमाफीची रक्कम जमा न होणे, कर्जमाफी योजना फसल्यामुळे त्याचा परिणाम शेतकऱ्यांना नव्याने मिळणाऱ्या पीक कर्जावर होणे, पीककर्जासाठी कागदपत्रांची संख्या वाढविल्यामुळे व पीक कर्ज मिळत नसल्यामुळे शेतकरी त्रस्त असणे, पीक कर्जासाठी बँकांकडून शेतकऱ्यांची मोठ्या प्रमाणावर अडवणूक केली जात असणे, बँकांकडून पीककर्ज मिळत नसल्यामुळे शेतकऱ्यांवर सावकाराच्या दारात जाण्याची वेळ येणे, पीक कर्जासाठी शेतकऱ्यांच्या पत्नीकडे शरीरसुखाची मागणी करण्यापर्यंत बँक अधिकाऱ्यांची मजल जाणे, त्यामुळे शेतकऱ्यांमध्ये संतापाची तीव्र भावना निर्माण झालेली असणे, पीक विमा नुकसानभरपाई रक्कम आणि इतर शासन अनुदान रकमा शेतकऱ्यांना वाटप न करता बँकांनी नफेखोरी करणे, गतवर्षी कापसावर आलेल्या बॉडअळीच्या संकटामुळे शेतकऱ्यांना जाहीर केलेली ३७ हजार ५०० रुपये प्रति हेक्टरी मदत अद्याप मिळालेली नसणे, पुढील हंगामासाठी बॉडअळीचा संभाव्य धोका वर्तविला जाणे, बोगस बी.टी.बियाणांची सर्रास विक्री होणे, यामुळे शेतकऱ्यांमध्ये भीतीची भावना निर्माण झालेली असणे, धानाची नुकसानभरपाई, तुडतुड्या रोगामुळे झालेल्या नुकसानीची भरपाई मिळालेली नसणे, सन २०१६ च्या अतिवृष्टीमुळे बाधित झालेल्या शेतकऱ्यांना जाहीर

केलेली मदत मिळालेली नसणे, मागील वर्षांच्या तूर, हरभरा विक्रीचे चुकारे शेतकऱ्यांना अद्याप मिळालेले नसणे, खरेदीअभावी लाखो क्विंटल तूर, हरभरा शेतकऱ्यांकडे पडून असणे, शासकीय खरेदी केंद्र बंद झाल्याने तूर व हरभरा उत्पादक शेतकऱ्यांना बेभावाने विक्री करावी लागत असणे, त्यामुळे प्रति क्विंटल त्यांना एक ते दीड हजार रुपयांचा तोटा सहन करावा लागत असणे, विक्रीसाठी नोंदणी केलेल्या शेतकऱ्यांना अनुदान देण्याची घोषणा करुनही अद्याप सदर अनुदान मिळालेले नसणे, उत्पन्नावर अधिक ५० टक्के हमीभाव देण्याची घोषणा करुनही तो हमीभाव मिळत नसणे, चारही बाजूने आलेल्या या सरकारनिर्मित संकटांमुळे शेतकऱ्यांवर आत्महत्यांची वेळ येणे, कर्जमाफीची घोषणा झाल्यानंतरही एका वर्षात सुमारे १ हजारहून अधिक आत्महत्या झालेल्या असणे, धर्मा पाटील यांच्या मुलाला दिलेल्या आश्वासनाची अंमलबजावणी न करणे, आदिवासी व शेतकरी संघटनांच्या विविध मागण्यांबाबत मुख्यमंत्री महोदयांनी सभागृहात दिलेल्या आश्वासनांची अंमलबजावणी न होणे, मार्च, २०१७ पर्यंतच्या पेड पेंडिंग ग्राहकांना अद्याप कनेक्शन न मिळणे, संकटात सापडलेल्या शेतकऱ्यांना दिलासा देण्याची आवश्यकता असणे, सरसकट कर्जमाफी देऊन सध्याच्या कर्जमाफी योजनेत झालेल्या अनियमिततेची चौकशी करण्यासाठी सर्वपक्षीय आमदारांची समिती नेमणे, बॉडअळीग्रस्त शेतकऱ्यांना ५० हजार रुपये हेक्टरी मदत देण्याची आवश्यकता, पुढील हंगामासाठी बॉडअळीचा संभाव्य धोका वर्तविला गेला असल्यामुळे बॉडअळी प्रतिबंधक उपाययोजना व बोगस बी.टी. बियाणांच्या विक्रीवर नियंत्रण आणण्याची आवश्यकता, पीक कर्ज न देणाऱ्या बँकांवर तातडीने कारवाई करण्याची गरज, तूर, हरभरा विक्रीचे चुकारे देऊन भावांतर योजनेप्रमाणे शेतकऱ्यांना बाजारभाव व हमीभावातील फरकाची रक्कम त्यांच्या बँक खात्यात जमा करण्याची होत असलेली मागणी, राज्यातील शेतकऱ्यांच्या दृष्टीने अशा अनेक अतिशय महत्वाच्या विषयांवर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(ख) (मंगळवार, दिनांक १० जुलै, बुधवार, दिनांक ११ जुलै, गुरुवार, दिनांक १२ जुलै, सोमवार, दिनांक १६ जुलै, मंगळवार, दिनांक १७ जुलै, बुधवार, दिनांक १८ जुलै, व गुरुवार, दिनांक १९ जुलै, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

श्री.सुजितसिंह ठाकूर, डॉ.(श्रीमती) नीलम गोऱ्हे, श्री.रामदास आंबटकर, अॅड.अनिल परब, सर्वश्री.नागोराव गाणार, गोपीकिसन बाजोरिया, डॉ.परिणय फुके, सर्वश्री.रविंद्र फाटक, विनायक मेटे, तानाजी सावंत, श्रीमती स्मिता वाघ,

श्री.नरेंद्र दराडे, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री.विप्लव बाजोरिया, गिरीशचंद्र व्यास, विलास पोतनीस, चंदूभाई पटेल, प्रविण दरेकर, प्रसाद लाड, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, रामनिवास सिंह, **वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव -**

"राज्यात केंद्र शासनाच्या शिफारशीनुसार १४ प्रमुख पिकांकरिता उत्पादन खर्चाच्या दीडपट हमीभाव जाहिर केल्याने शेतकऱ्यांच्या मनात शासनाबद्दल विश्वास निर्माण झाला असणे, शेतकऱ्यांची जमीन सिंचित करण्याकरिता पंतप्रधान सिंचन योजनेबरोबरच बळीराजा जलसंजीवनी योजना राज्यात प्रभावीपणे कार्यान्वित करण्यात येणे, शेतकऱ्यांना युरिया, मिश्र खते, सेंद्रीय खते, बियाणे यांचा योग्य दरात नियमित पुरवठा होत असणे, अल्पभूधारक शेतकऱ्यांना मनरेगा अंतर्गत फळबाग लागवडी योजनेसोबतच बहुभूधारक शेतकऱ्यांकरिता भाऊसाहेब फुंडकर फळबाग लागवड योजना कार्यान्वित करण्यात येणे, सदरहू योजनेमध्ये शेतकऱ्यांना १००% ठिंबक सिंचनासह व अनुदानासह रोपे, कलम इ. पुरवठा करण्यात येणे, व्याघ्र प्रकल्पालगत असलेल्या शेतीला लागू करण्यात आलेल्या अनुदानित कंपनी योजनेच्या धर्तीवर अन्य वनालगतच्या शेतीलाही वन्य प्राण्यांपासून संरक्षणाकरिता अनुदानित कंपनी योजनेच्या धर्तीवर अन्य वनालगतच्या शेतीलाही वन्य प्राण्यांपासून संरक्षणाकरिता अनुदानित कंपनी योजना लागू करण्याची आवश्यकता असणे, धडक सिंचन विहिरी, मागेल त्याला शेततळे, मनरेगा अंतर्गत विहिरी, ठिंबक सिंचन योजना, कृषी यांत्रिकीकरण, प्रात्यक्षिक बियाणे पुरवठा योजना यांची अधिक प्रभावी अंमलबजावणी करण्याची आवश्यकता, गट शेतीला देण्यात आलेल्या प्रोत्साहनामुळे शेतकऱ्यांची पणन व विक्री प्रक्रिया गट कंपनीद्वारे यशस्वीपणे राबविण्यात येणे, तूर, चना, ज्वारी, मका इ. शेतमालाची हमीभावाने खरेदी करण्यात येणे, भूमीधारी शेतकऱ्यांची वर्ग-२ ची जमीन वर्ग-१ मध्ये रुपांतरीत करण्याचा व त्यायोगे राज्यातील गोर-गरीब शेतकऱ्यांना दिलासा देण्याचा शासनाने घेतलेला क्रांतीकारी निर्णय, कृषीपंप जोडणीच्या २०१७ पर्यंतच्या अर्जांचा निपटारा करण्यात येणे, शेतकऱ्यांचे कृषीपंपाचे विज बिल प्रलंबित असतांना सुध्दा त्यांचा विज पुरवठा खंडीत न करण्याचा धाडसी निर्णय घेऊन शेतकऱ्यांना देण्यात आलेला दिलासा, बँकांकडून शेतकऱ्यांना व त्यांच्या कुटुंबियांना सौजन्य व सहकार्याची वागणूक मिळण्याबाबत करावयाच्या आवश्यक उपाययोजना, यवतमाळ जिल्ह्यात किटकनाशकांचा प्रादुर्भाव होऊन झालेल्या शेतकऱ्यांच्या बळींची पुनरावृत्ती होऊ नये म्हणून करावयाची उपाययोजना, गारपीटीमुळे नुकसान झालेल्या शेतकऱ्यांना अल्पकालावधीमध्ये देण्यात आलेली मदत, बोंडअळी, धान, तुडतुडेग्रस्त शेतकऱ्यांना देण्यात आलेली मदत इ.बाबीं विचारात घेऊन राज्यातील शेतकऱ्यांना अधिक सक्षम करण्यासाठी करावयाची कार्यवाही व

उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

- (ग) (गुरुवार, दिनांक १२ जुलै, सोमवार, दिनांक १६ जुलै, मंगळवार, दिनांक १७ जुलै, बुधवार, दिनांक १८ जुलै व गुरुवार, दिनांक १९ जुलै, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री. शरद रणपिसे, धनंजय मुंडे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, सर्वश्री.सुनिल तटकरे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, हेमंत टकले, संजय दत्त, जयंत पाटील, जनार्दन चांदूरकर, किरण पावसकर, प्रा.जोगेंद्र कवाडे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.सुभाष झांबड, अॅड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री.चंद्रकांत रघुवंशी, विक्रम काळे, डॉ.सुधीर तांबे, सर्वश्री. ख्वाजा बेग, हरिसिंग राठोड, अनिकेत तटकरे, सतेज पाटील, अमरसिंह पंडित, अमरनाथ राजूरकर, प्रकाश गजभिये, रामहरी रुपनवर, जयदेव गायकवाड, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री.आनंद ठाकूर, आनंदराव पाटील, रामराव वडकुते, अमरिशभाई पटेल, मोहनराव कदम, जगन्नाथ शिंदे, सतिश चव्हाण, **वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —**

"सन २०१४ ते २०३४ या वीस वर्षासाठी मुंबईचा तिसरा आराखडा बनविण्यात येणे, शासनाने सदरील मुंबई विकास नियंत्रण आणि प्रवर्तन विनियमावली (डीसीपीआर) दस्तावेज मराठी भाषेत जी महाराष्ट्राची राजभाषा आहे त्या भाषेत प्रसिध्द न करता इंग्रजीत प्रसिध्द करण्यात येणे, सदरील नव्या तयार करण्यात आलेला आराखडा बिल्डरांचा फायदा असल्याचे चर्चेत असणे, परवडणाऱ्या घरांबाबत कोणती स्पष्टता करण्यात आलेले नसणे, गावठाण, कोळीवाडे आणि आदिवासी पाडे यांच्यासाठी तरतूद न करता स्वतंत्र विकास नियमावलीचे आश्वासन देणे, प्रचंड विरोध असताना मेट्रो कारशेडची जागा न बदलणे, मुंबईतील कांदळवनाच्या जमिनी विकासकांसाठी खुल्या करणे, मिठागरांच्या जागांबाबत अभ्यास न करता विकासासाठी खुल्या करणे, वांद्रे-कुर्ला संकुलातील जिओ गार्डन हा भूखंड निविदेतील अटीचा भंग करून भाडेपट्ट्यावर देणे, बोरीवली पश्चिम येथील प्लॉट क्र.३९६ वर प्रकल्पबाधितांना सदनिका बांधून देण्याच्या प्रकल्पात निविदेतील अटी व शर्तीचा भंग करून निविदा मंजूर झाल्यावर विकासकाकरता अटींमध्ये बदल करण्यात येणे, भिवंडी परिसरातील अवैध गोदामावर आश्वासना प्रमाणे कारवाई करण्यात न येणे, मुंबई, ठाणे, पुणे, नवी मुंबई परिसरात प्रशासनाच्या आशिर्वादाने विकासकांनी अवैध कामे करणे, पर्यावरणाच्या संरक्षण दृष्टीकोनातून अत्यावश्यक असलेल्या प्लास्टीक बंदी प्रकरणी नियोजनाचा अभावामुळे सर्वसामान्य जनता, व्यापारी, कामगार व उद्योजक यांना झळ बसणे, पर्यायी व्यवस्था न केल्यामुळे

सामाजिक व पर्यावरणासाठी अत्यावश्यक असलेली प्लास्टिक बंदी अस्तित्वहीन होणे, याकडे दुर्लक्ष करण्यात येणे, पुरातन वारसा विनियमावली कमकुवत करणे, राज्य शासनाने सहा वर्षात २२ लाख घरांची निर्मिती करण्याचे प्रस्तावित केले असले तरी परवडणाऱ्या घराची एकही वीट उभारण्यात आली नसणे, राज्यात दीड कोटीपेक्षा अधिक झोपडपट्टी असून महाराष्ट्र राज्य हे पहिल्या क्रमांकावर असणे परंतु झोपडपट्टी पुनर्वसनाचा वेग कूर्मगतीपेक्षा कमी असणे, त्यातून परवडणाऱ्या घरांची निर्मिती झालेली नसणे, मुंबई-अहमदाबाद बुलेट ट्रेन प्रकल्प उभारण्यासाठी शासनाने घेतलेला निर्णय, बुलेट ट्रेन प्रकल्पात होणारी वृक्षतोड, खारफुटीची कत्तल, जैवविविधतेची हानी या पर्यावरणावर होणारा विपरीत परिणाम, मुंबई-अहमदाबाद बुलेट ट्रेनच्या मार्गात येणाऱ्या तब्बल ४० हजार झाडांवर कुऱ्हाड फिरवण्यात येणार असून त्यापैकी ४३८१ वृक्ष हे केवळ ठाणे जिल्ह्यातील असणे, महाराष्ट्र राज्यातील ८३ हेक्टरहून अधिक वनक्षेत्र प्रकल्पाकरिता वापरले जाणार असणे, जलचर व परदेशी पाहुणे फ्लेमिंगो पक्षांच्या अस्तित्वाला धोका निर्माण होणार असणे, या प्रकल्पासाठी बाधित होणाऱ्या शेतकऱ्यांना देण्यात येणार मोबदला महाराष्ट्रापेक्षा गुजरातमधील शेतकऱ्यांना पाच पट देण्यात येणार असणे, या महत्वाकांक्षी बुलेट ट्रेन प्रकल्पात राज्यात बुलेट ट्रेनचे क्षेत्र ३३ टक्के असून ६७ टक्के गुजरातमध्ये असल्याने गुजरात राज्याला सर्वाधिक लाभ होणार असल्याने समान खर्च उभारण्याबाबत राज्यातून होत असलेला विरोध, त्याचप्रमाणे नागपूर-मुंबई समृद्धी महामार्गातील बाधित होणाऱ्या सर्वच स्तरांतून होत असलेला विरोध या मार्गासाठी जमीन देण्यास बाधित शेतकऱ्यांचा विरोध मोडून काढण्यासाठी शासनाने केलेली दडपशाही, मुंबई-नागपूर समृद्धी महामार्गासाठी जमिनी देण्यास शेतकऱ्यांनी विरोध केल्यामुळे या प्रकल्पासाठी ९० टक्के जमीन ताब्यात घेण्याची आवश्यकता असताना केवळ साडेसहा टक्केच जमीन ताब्यात येणे, या प्रकल्पासाठी आवश्यक असणारी भूसंपादन जमीन ताब्यात घेण्याबाबत शासनाला येत असलेले अपयश, कोकणातील राजापूर मध्ये नाणार (जि.रत्नागिरी) येथील स्थानिक नागरिकांचा विरोधाकडे दुर्लक्ष करून सौदी अरेबीया येथील अराम्को या कंपनीशी पेट्रोकेमिकल ग्रीन रिफायनरी प्रकल्पाचा केंद्र सरकारने केलेला करार, राजापूर तालुक्यातील जि.रत्नागिरी नाणार येथे पेट्रोकेमिकल रिफायनरी प्रकल्प प्रस्तावित असणे, या प्रकल्पामुळे ७ हजार ४७६ घरे ६३ देवदेवतांची मंदिरे १५ ते २० पाणवटे नेस्तानाबूत होणार असणे तर हजारो झाडांची लागवड असलेल्या आंबा व काजूच्या बागा नष्ट होणार असणे, भूसंपादनापूर्वी जमिनीची व्यापाऱ्यांकडून मोबदल्याच्या हव्यासापायी खरेदी होणे, या भागातील जनतेकडून होणारा तीव्र विरोध, प्रस्तावित प्रस्ताव रद्द करण्याची आवश्यकता शासनाने सदरील प्रकल्पाबाबत आपली भूमिका स्पष्ट करणे, स्मार्टसिटी योजनेतील भ्रष्टाचार व योजनाचा झालेला बट्ट्याबोळ, मेट्रो

रेल्वेसाठी सुरु असलेल्या खोदकामातून मोठ्या प्रमाणात बाहेर पडणारे दगडमातीचे रॅबिट समुद्रात ओतले जात असणे, कफ परेड ते नरिमन पॉईंट दरम्यानच्या समुद्रात हा भराव टाकला जात असल्याने समुद्र धोकादायक पातळी ओलांडून मुंबई शहराला समुद्रापासून धोका निर्माण होण्याची पर्यावरण तज्ज्ञांनाकडून शासनाला देण्यात आलेला इशारा, समुद्रात भराव टाकल्यास पाण्याचा समतोल बिघडून पर्यावरणाची होणारी हानी, राज्यात दररोज हजारो मेट्रिक टन कचरा निर्माण होणे, घनकचरा व्यवस्थापन करण्यास शासनास अक्षम्य दुर्लक्ष होत असल्याने नागरिकांचे आरोग्य धोक्यात येऊन कायदा व सुव्यवस्था धोक्यात येणे, या विषयांमुळे नागरिकांमध्ये पसरलेली तीव्र असंतोषाची व नाराजीची भावना, याबाबत राज्य शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही विचारात घेण्यात यावी."

(घ) (मंगळवार, दिनांक १७ जुलै, बुधवार, दिनांक १८ जुलै, व गुरुवार, दिनांक १९ जुलै, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

अॅड. अनिल परब, श्री.प्रविण दरेकर, डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री.गोपिकिसन बाजोरिया, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, रविंद्र फाटक, प्रसाद लाड, विलास पोतनीस, गिरीशचंद्र व्यास, नरेंद्र दराडे, नागोराव गाणार, विप्लव बाजोरिया, रामदास आंबटकर, सुजितसिंह ठाकूर, अॅड.निरंजन डावखरे, सर्वश्री.सुरेश धस, विनायक मेटे, डॉ.परिणम फुके, श्री.चंदूभाई पटेल, श्रीमती स्मिता वाघ, श्री.रामनिवास सिंह, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —

"विदर्भ, मराठवाडा, खान्देश, कोकण इत्यादी ग्रामीण भागात राहणाऱ्यांना पंतप्रधान आवास योजनेतर्गत जमिनी रास्त भावात देण्याची योजना आखून प्रधानमंत्री आवास योजना सक्षमपणे राबविण्याची आवश्यकता, विदर्भ-मराठवाड्यात कृषी आधारित प्रक्रिया उद्योगाला विशेष सवलती देऊन उद्योग निर्मितीला चालना देण्याची आवश्यकता, नागपूर हे उपराजधानीचे शहर असूनही येथील नागरिकांना विशेष आजारात मुंबईतील रुग्णालयांवर अवलंबून रहावे लागणे, ही अवस्था दूर करण्याच्या दृष्टीने विदर्भ, मराठवाड्यात सुपरस्पेशलिटी रुग्णालये निर्माण करण्याची आवश्यकता, विदर्भ, मराठवाड्यातील ग्रामीण युवकांना मुंबई, पुणे यासारख्या शहरांत जाण्याचा मोह आवरण्याच्या दृष्टीने युवकांना आकर्षित करणाऱ्या शैक्षणिक व रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, मुंबई व उपनगरातील मोडकळीस आलेल्या इमारतींची दुरुस्ती व पुनर्विकास, घरमालकांच्या आडमुठेपणामुळे व म्हाडाच्या निष्क्रीयतेमुळे जुन्या इमारतींचा पुनर्विकास करणे शक्य नसणे, परिणामी जुन्या चाळीत पिढ्यान-पिढ्या राहणाऱ्या मूळ मुंबईकरांचे जीवन

धोक्यात असणे, विस्थापित होणाऱ्या रहिवाशांचे त्याच ठिकाणी पुनर्वसन करण्याची मागणी, महापालिकेच्या भूखंडावर लीज तत्वावर उभ्या असलेल्या अनेक इमारतींचे लीज संपले असल्याने लीजचे नुतनीकरण करण्याचे धोरण महापालिकेने तातडीने राबविण्याकरीता शासनाने करावयाची कार्यवाही, ६० वर्षापेक्षा जास्त कालावधीपासून शासनाच्या जमिनीवर वास्तव्य करीत असलेल्या रहिवाशांच्या जमिनी वर्ग २ मधून वर्ग १ मध्ये नोंद करण्याची मागणी, आशिया खंडातील सर्वात मोठ्या धारावी येथील झोपडपट्टीचा व इतर झोपडपट्ट्यांचा पुर्नविकास करण्याचा शासनाने घेतलेला महत्वाकांक्षी निर्णय, संक्रमण शिबीरांची दुरवस्था व यामध्ये बांग्लादेशी नागरिकांची झालेली घुसखोरी, बंद पडलेल्या गिरण्यांमधील कामगार, बीडीडी चाळीतील रहिवाशी व मेट्रोमुळे बाधीत रहिवाशांना देण्यात येणाऱ्या ५०० चौ.फुटाच्या घरांच्या धर्तीवर मुंबईत जुन्या व सेस इमारतीमध्ये राहणाऱ्या भाडेकरुनांही ५०० चौ.फुटांची घरे देण्याची आवश्यकता, मुंबईतील ५०० ते ७०० चौ.फुट क्षेत्रफळाच्या घरांना मालमत्ता कर माफ करण्याबाबत व त्यावरील क्षेत्रफळाच्या घरांना मालमत्ता करात सवलत देण्याबाबतच्या प्रलंबित प्रस्तावावर तात्काळ निर्णय घेण्याची आवश्यकता, मुंबईतील पंतप्रधान अनुदान प्रकल्पांतर्गत ६६ इमारतींच्या पुनर्बांधणीचा प्रस्ताव विचारात घेण्याची आवश्यकता, मुंबईतील शासकीय कर्मचारी, पोलीस कर्मचारी इ.च्या निवासस्थानांची दुरवस्था तातडीने दूर करण्याची आवश्यकता, शासकीय वसाहतीतील घरे मालकी हक्काने देण्याबाबतची कर्मचाऱ्यांची प्रलंबित मागणी, मुंबई शहरासाठी गृहनिर्माण धोरण ठरविण्याबाबत नेमलेल्या आमदारांच्या समितीने दिलेल्या अहवालाची तातडीने अंमलबजावणी करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

— अशासकीय कामकाज —
(बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

बारा : अशासकीय ठराव :-

(१) (शुक्रवार, दिनांक ६ जुलै २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला प्रलंबित अशासकीय ठराव) —

श्री.धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ८६ — (मंत्र्यांचे उत्तर) —

"राज्यातील सुशिक्षित बेरोजगारांचे वाढते प्रमाण, नोकरी व रोजगाराअभावी त्यांच्यात निर्माण झालेले वैफल्य, शासनाने बंद केलेला सुशिक्षित बेरोजगार भत्ता, रोजगाराच्या भाग भांडवलासाठी बँकांसारख्या आर्थिक संस्थाकडून येणाऱ्या अडचणी, या बाबी विचारात घेता बेरोजगारांच्या समस्या परिणामकारकपणे

सोडविण्यासाठी व गरीब कुटुंबातील व्यक्तिला रोजगार मिळविण्याच्यादृष्टीने एक सक्षम व स्वतंत्र यंत्रणा स्थापन करण्यात यावी व सुशिक्षित बेरोजगारांना पुन्हा भत्ता सुरू करावा, रोजगारासाठी भागभांडवलाची सोय करावी व बंदी घालण्यात आलेली नोकर भरती पुन्हा सुरू करावी, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करित आहे."

(मंगळवार दिनांक १७ जुलै, २०१८ रोजीच्या बॅलेटद्वारा ठरविलेल्या प्राथम्यक्रमानुसार खालील ठराव दाखविण्यात आले आहेत) —

(२) श्री.जनार्दन चांदूरकर, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ६ —

"शासनातर्फे राज्यातील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शाळा व महाविद्यालयामार्फत शिष्यवृत्ती व शुल्क सवलत दिली जाते त्याच धर्तीवर राज्यातील अल्पभूधारक शेतकरी कुटुंबातील पाल्यांना शाळा व महाविद्यालयामार्फत शिष्यवृत्ती व शुल्क सवलत देण्यात यावी, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करित आहे."

(३) श्री. हेमंत टकले, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक १११ —

"महाराष्ट्र राज्यातील प्रत्येक जिल्हयात लाखो विद्यार्थी शिक्षण घेत आहेत, विद्यार्थ्यांच्या राज्यभर जिल्हास्तरीय वेगवेळ्या क्रीडा, सांस्कृतिक, सामाजिक, नाट्य व वादविवाद स्पर्धा शासनातर्फे आयोजित करण्यात येतात, परंतु या विद्यार्थ्यांना जिल्हयाजवळच्या ठिकाणी निवासाची व्यवस्था नसल्यामुळे स्पर्धेचे यशस्वी आयोजन होत नाही, त्यामुळे विद्यार्थ्यांवर अन्याय होतो, त्यांची गैरसोय टाळण्याकरिता प्रत्येक जिल्हयात शासनातर्फे विद्यार्थी भवनाची उभारणी करून त्याची योग्य ती देखभाल करावी, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करित आहे."

(४) श्री. जयंत पाटील, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ११८ —

"राज्यात विशेषतः ठाणे, रायगड, रत्नागिरी व सिंधुदुर्ग या जिल्ह्यांच्या किनारपट्टीवरील अनेक गावांच्या संरक्षणासाठी हजारो किलोमीटर लांबीचे बांधण्यात आलेले धूप प्रतिबंधक बंधारे दरवर्षी अनेक वेळा फुटल्यामुळे समुद्राचे खारे पाणी शेत जमिनीत शिरून शेतीचे व झाडांचे सतत होणारे नुकसान, दिवसेंदिवस समुद्राच्या आक्रमणाची वाढती तीव्रता व परिणामी लोकांच्या मालमत्तेचे मोठ्या प्रमाणात होत असलेले नुकसान लक्षात घेता समुद्राच्या वाढत्या अतिक्रमणाचा गंभीर स्वरूपाचा धोका निर्माण होऊ नये यासाठी शासनाने या चारही जिल्हयांतील किनारपट्टीवरील गावांच्या संरक्षणासाठी नियोजनबद्ध व कालबद्ध कार्यक्रम आखून त्वरीत अंमलबजावणी करावी, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करित

आहे."
"राष्ट्रगीत."

विधान भवन,
नागपूर,
दिनांक : १९ जुलै, २०१८.

डॉ.अनंत कळसे,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद.